

-:: પાણીજન્ય રોગચાળો અટકાવવા માટેનો એક્શન પ્લાન ::-

૧. અમદાવાદ શહેર

અમદાવાદ શહેરની સ્થાપના ઈ.સ.૧૪૧૧માં થઈ હતી. જેને ૬૦૬ વર્ષ પૂર્ણ થયેલ છે. અમદાવાદ શહેર ભારત દેશમાં ૭(સાતમા) નંબરે અને ગુજરાત રાજ્યનું સૌથી મોટું સાબરમતી નદીના કિનારે આવેલું શહેર છે. બોમ્બે રાજ્યના ભાગલાં પછી અમદાવાદ શહેર સને ૧૯૬૦ પછી ગુજરાત રાજ્યની રાજધાની હતી અને સને ૧૯૭૦માં ગાંધીનગર ખાતે આ રાજધાની શીફ્ટ કરવામાં આવેલ. અમદાવાદ શહેરની વસ્તી સને ૧૯૯૧માં ૨૮.૭૭ લાખ જેટલી હતી અને સને ૨૦૦૧માં ૩૫.૦૦ લાખ તેમજ સને ૨૦૧૧ના સેન્સસ મુજબ આશરે ૫૬.૬૮ લાખ જેટલી વસ્તી નોંધાયેલ છે. જેનો વિસ્તાર સને ૧૯૯૧માં ૧૯૦.૮૪ ચો.કીલો મીટરથી વધીને વર્ષ-૨૦૧૧માં ૪૬૭ ચો. કીલો મીટર વ્યાપેલો છે. અમદાવાદ શહેરનું સુચારૂ સંચાલન માટે વહીવટી વિકેન્દ્રીકરણ કરી અમદાવાદ શહેરને ૬(છ) ઝોન (ઉત્તર/દક્ષિણ/મધ્ય/ પૂર્વ/પશ્ચિમ/ નવા પશ્ચિમ)માં વહેંચાયેલ છે. દરેક ઝોનને ૧, ૨૦,૦૦૦ની વસ્તી મુજબ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કુલ ૪૮ વોર્ડ કરવામાં આવેલ છે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કુલ ૬(છ) ઝોન માટે આરોગ્ય વિભાગના મુખ્ય વડા તરીકે આરોગ્ય અધિકારીશ્રીને નિમવામાં આવેલ છે તેમજ ઝોન વાઈઝ ડે.હેલ્થ ઓફીસરશ્રી તથા તેમના મદદનીશ તરીકે આસી.હેલ્થ ઓફીસરશ્રી અને સફાઈ કામગીરીનાં સપુરવિઝન માટે સેની.સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટશ્રી, વોર્ડ લેવેલે પબ્લીક હેલ્થ સુપરવાઈઝર તેમજ સેનીટેશન તથા કલોરીનયુક્ત પાણી અને ખાણી પીણીના ચેકીંગની કામગીરી કરવા માટે સેની.ઈન્સપેક્ટર અને સેની.સબ.ઈન્સપેક્ટરની નિમણૂક કરવામાં આવે છે.

૨. પ્રસ્તાવના

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારની વસ્તી આશરે ૫૫.૬૮ લાખ તથા બહારથી આવતા માર્શન્ટ લોકોને ધ્યાનમાં લેતા અંદાજિત ૬૫ લાખ જેટલી કુલ વસ્તી થાય છે. જેમાં અમદાવાદ શહેરમાં ૩૦૦૦ જેટલી ચાલી અને ઝુંપડપટ્ટી (ચાલી જેવા વિસ્તારો) આવેલા છે. ઉપરોક્ત વિસ્તારની વસ્તી અંદાજિત ૩૦ લાખની ઉપર છે. જેના માટે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના આરોગ્ય વિભાગ દ્વારા ૬૬ શહેરી આરોગ્ય કેન્દ્ર મારફતે વિવિધ સેવાઓ જેવી કે રસીકરણ, જનરલ ઓ.પી.ડી., એન્ટીનેટલ સારવાર, કિશોરીને માર્ગદર્શન, મમતા દિવસની ઉજવણી, જન્મ મરણ, લગ્ન નોંધણી તેમજ રાષ્ટ્રીય કાર્યક્રમો જેવા કે પોલીયો, ટી.બી., એચ.આઈ.વી. એઈડસ, વિટામીન-એ સપ્લીમેન્ટરીસ તથા એપીડેમીક રોગોનું સર્વેક્ષણ જેમાં પાણીજન્ય રોગો જેવા કે કમળો, ટાઈફોઈડ, કોલેરા, ઝાડા ઉલ્ટી અને વાહકજન્ય રોગો જેવા કે મેલેરીયા, ડેન્ગ્યુ, ચિકનગુનીયા કરવામા આવે છે. આમ અમદાવાદ શહેરમાં વાહકજન્ય અને પાણીજન્ય રોગચાળો પ્રવર્તમાન હોઈ, પૂરતી તકેદારીના પગલાંરૂપે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના હેલ્થ અને ઈજનેર વિભાગ દ્વારા સુઆયોજન કરી અને શહેરમાં વસતાં નાગરિકો તરફથી પુરતા પ્રમાણમાં તકેદારી લેવામાં આવે તો ઉપરોક્ત રોગચાળાને કાબુમાં લઈ શકાય તેમ છે.

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં સરકારી અને મ્યુનિ.કોર્પોરેશન સંચાલિત જનરલ હોસ્પિટલમાં સને-૨૦૧૫માં ઝાડા ઉલ્ટીના - ૬૮૩૨ કેસો, કમળાના -૨૫૮૩ કેસો, ટાઈફોઈડના- ૧૮૩૭ કેસો, કોલેરાના-૬૦ કેસો નોંધાયેલ છે જ્યારે સને-૨૦૧૬માં ઝાડા ઉલ્ટીના - ૮૫૫૧ કેસો, કમળાના -૨૩૪૮ કેસો, ટાઈફોઈડના- ૨૨૮૭ કેસો, કોલેરાના-૧૦૨ કેસો નોંધાયેલ છે. જે બાબત દર્શાવે છે કે સને-૨૦૧૬માં ઝાડા ઉલ્ટીના ૧૭૧૯ કેસો, ટાઈફોઈડના ૪૬૦ કેસો અને કોલેરાના ૪૨ કેસોનો વધારો જ્યારે કમળાના ૨૪૫ કેસોનો ઘટાડો થયેલ જોવા મળે છે. પાણીજન્ય રોગચાળો થવાનું મુખ્ય કારણ અંગત સ્વચ્છતાનો અભાવ, પીવાના ચોખ્ખા પાણીનો અભાવ તથા ગટર લાઈનની અસુવિધા, ચાલી વિસ્તાર અને ઝુંપડપટ્ટીમાં રહેતા લોકો માટે પડકારરૂપ છે તથા આ પાણીજન્ય રોગનું વિશ્લેષણ કરતાં માલુમ પડે છે કે વધુ કેસો પૂર્વ, ઉત્તર, દક્ષિણ, નવા પશ્ચિમ અને મધ્ય ઝોનના કેટલાક વોર્ડ પૂરતા સીમિત રહ્યા છે જેમ કે ખાડીયા, શાહપુર, જમાલપુર, દરિયાપુર, શાહીબાગ, અસારવા, સરસપુર રખિયાલ, સૈજપુર, નરોડા, ઠક્કરનગર, બાપુનગર, ગોમતીપુર, અમરાઈવાડી, ભાઈપુરા, ઓઢવ, રામોલ, વસ્ત્રાલ, દાણીલીમડા, બહેરામપુરા, વટવા, ઈસનપુર, લાંબા, મણિનગર, ઈન્દ્રપુરી, મકતમપુરા, સરખેજ વોર્ડમાં જોવા મળેલ છે. આ ઉપરાંત અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ઓગષ્ટ-૨૦૧૧થી પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલની માહિતી લેવાનું શરૂ કરવામાં આવેલ છે. ઉત્તર ઝોનમાં ઠક્કરનગર વોર્ડમાં પાણીજન્ય રોગચાળાના કેસો નોંધાયેલ છે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની મુખ્ય પાણીની લાઈનમાં ગેરકાયદેસરનું હલકી ગુંથવતાવાળી પી.વી.સી.પાઈપ લાઈનનું કનેક્શન લેવાથી તથા તે વિસ્તારોમાં

ગટરનું પાણી ભળી જવાથી રોગચાળો ફેલાય છે. તેથી જો તેમની રહેણી કરણીમાં સુધારો, પીવાનું શુધ્ધ પાણી, સુયોજીત ગટર વ્યવસ્થા તથા ચોખ્ખું પર્યાવરણ પુરૂ પાડવામાં આવે તો, કમળા, ઝાડા ઉલ્ટી, ટાઈફોઈડ, કોલેરાના કેસોમાં નીંધપાત્ર ઘટાડો લાવી શકાય તેમ છે. અમુક વિસ્તારોમાં સ્થાનિક કારણોને કારણે ફોકલ આઉટબ્રેક થાય છે જેમાં કમળાના રોગચાળો અવારનવાર જોવામાં આવેલ છે.

૩. પાણીજન્ય રોગચાળાના પ્રકાર અને જવાબદાર કારણો

અમદાવાદ મ્યુનિ.કોર્પોરેશનના ૪૮ વોર્ડ અને ૬ ઝોનમાં પ્રવર્તમાન પાણી જન્ય રોગચાળો જેવા કે કમળો, ટાઈફોઈડ, ઝાડા ઉલ્ટી અને કોલેરાની માહિતી ૩ મ્યુનિ. જનરલ હોસ્પિટલ, સિવિલ હોસ્પિટલ, ચેપી રોગ હોસ્પિટલ, બાપુનગર જનરલ હોસ્પિટલ અને ૧૬૪ થી પણ વધુ પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલ પાસેથી પણ રોજરોજ ૧૨:૦૦ વાગ્યા સુધીમાં માહિતી એકત્રીત કરી દર્દીના ઘરના સરનામાં મુજબ દરેક ઝોનને બપોરના ૦૩:૦૦ વાગ્યા સુધીમાં માહિતી અને રોગના પ્રકાર મુજબ અને વોર્ડ પ્રમાણે ઈન્ટરનેટના માધ્યમથી માહિતી મોકલી આપવા આવે છે. જેથી ફિલ લેવલે જરૂરી રોગ અટકાયતી પગલાં લઈ શકાય. વિવિધ પાણીજન્ય રોગચાળાની માહિતી નીચે મુજબ છે.

કમળાના પ્રકાર અને કમળો થવાના મુખ્ય જવાબદાર કારણો

(૧) પાણીજન્ય કમળો:

પાણીજન્ય કમળો થવાનું મુખ્ય જવાબદાર કારણ હીપેટાઈટીસ-એ અને ઈ છે. મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં છેલ્લા કેટલા વર્ષથી હીપેટાઈટીસ ઈ નો કમળો મોટાભાગે જોવામાં આવેલ છે. આ પ્રકારનો કમળો દૂષિત પાણી અને દૂષિત પાણીમાંથી બનાવેલ ખોરાક લેવાથી થઈ શકે છે. કમળાનો રોગ જે તે વિસ્તારમાં ફેલાય છે, તેથી જો લોકોની રહેણી કરણીમાં સુધારો, પીવાનું શુધ્ધ પાણી, સુયોજીત ગટર વ્યવસ્થા તથા ચોખ્ખું પર્યાવરણ પુરૂ પાડવામાં ન આવવાને કારણે કમળાના કેસોમાં વધારો થવાની શક્યતા વધી જાય છે.

હિપેટાઈટીસ -એ પ્રકારના કમળામાં વાયરસ શરીરમાં પ્રવેશ્યા બાદ ૧૫ થી ૪૫ દિવસના સમયગાળામાં રોગોના ચિહ્નો અને લક્ષણો દેખાય છે. જ્યારે હિપેટાઈટીસ -ઈ પ્રકારના કમળાના વાયરસમાં ૧૫ દિવસથી લઈને ૬૦ દિવસ સુધીમાં રોગના ચિહ્નો અને લક્ષણો દેખાય છે.

(૨) દવાથી થતો કમળો:

આ પ્રકારના કમળામાં કોઈ ચોક્કસ પ્રકારનું યકૃતને નુકસાન કરતી દવા લેવાથી યકૃતનું કામ ખોરવાય છે. જેના કારણે કમળો થાય છે. જેમ કે ટી.બી.ના દર્દીને ચાલતી આઈસોનાઝાઈડ અને રીફામપીશીન નામની સતત ચાલતી દવાને કારણે આ પ્રકારનો કમળો થવાની શક્યતા રહેલી છે તેમજ વધુ પડતો આલ્કોહોલના સેવનથી પણ આ પ્રકારનો કમળો થવાની શક્યતા રહેલી છે.

(૩) લોહીથી થતો કમળો: - -

આ પ્રકારના કમળાનું મુખ્ય કારણ હિપેટાઈટીસ-બી અને હિપેટાઈટીસ-સી વાઈરસ છે. જે અસુરક્ષિત સીરીંજ, સોય વાપરવાથી, બ્લડ ટ્રાન્સમીશન, માતાથી નવજાત શિશુને, યૌન સંબંધથી થાય છે. જેમાં લાંબા ગાળે લીવરનું કેન્સર થવાનું જોખમ રહે છે પરંતુ વૈશ્વિક તકેદારી રાખવામાં આવે તો આ પ્રકારના કમળાથી બચી શકાય તેમ છે.

(૪) અન્ય જવાબદાર કારણો:

લીવરની બિમારી જેવી કે પિત્તાશયની પથરી, પિત્તાશયના રોગના કારણે અથવા મેલેરીયા જેવા રોગોમાં પણ અથવા તો હીમોફીલીયા અને થેલેસીમીયા જેવા આનુષાંગિક રોગોમાં પણ કમળાનો રોગચાળો જોવા મળે છે.

ક્રમળાના (ચિહ્ન) લક્ષણો અને તે અંગેની લેબોરેટરી તપાસ

ક્રમળો થાય ત્યારે દર્દીને અચાનક ઝીણો તાવ આવે, શરીર તૂટવું, ભૂખ ન લાગવી, ઉલ્ટી ઉબકા થવા, પટેમાં દુખાવો થવો અને આંખો પીળી દેખાવી જેવી ફરીયાદો રહેતી હોય છે. રોગના મુખ્ય લક્ષણોમાં આંખો પીળી દેખાવી, લીવર પર સોજો, પેટમાં દુખાવો તથા પેટ ફૂલી જવું જેવા લક્ષણો દેખાય છે. જેના અનુસંધાને લેબોરેટરી રીપોર્ટમાં સીરમ બીલીયુરુબીન ૨ મિ.ગ્રા.થી વધી જવું અને એસ.જી.પી.ટી.નું પ્રમાણ ૪૦થી વધવું તથા હિપેટાઈટીસ-એ અને ઈ લેબોરેટરી ટેસ્ટ દ્વારા કનફોર્મ કરીને નિદાન કરી કરી શકાય છે.

૩.૨ ટાઈફોઈડનો તાવ

ટાઈફોઈડનો તાવ મુખ્યત્વે સાલ્મોનેલા ટાયફી અને પેરા ટાયફી એ અને બી દ્વારા થતો રોગ છે અને જેનું માધ્યમ દુષિત પાણી અને દુષિત ખોરાક દ્વારા ફેલાય છે. જે બેક્ટેરીયાથી થતો રોગ છે. આ બેક્ટેરીયા શરીરમાં એકવાર પ્રવેશ્યા પછી તેના ૧૦ થી ૧૫ દિવસ પછી તેના ચિહ્નો અને લક્ષણો કન્ટીન્યુઅસ હાઈગ્રેડ ફિવરના રુપમાં દેખાય છે. ટાઈફોઈડ થવા માટે અસરગ્રસ્ત કેસમાં મળ અને મૂત્ર ઉપરાંત ઘણા કેરીયર સ્ટેજમાં(જેમાં ટાઈફોઈડના જીવાણું હાજર છે પરંતુ રોગના લક્ષણો કે ચિહ્નો નથી તેવી વ્યક્તિઓ) ૧.૫ થી ૨ મહિના સુધી મળમૂત્રમાં સાલ્મોનેલા ટાયફીનું ઉત્સર્ગ કરે છે. અને ઉપરાંત ટાયફોઈડના કેસોમાં ૨ થી ૫ ટકા કેસો ઘણા વર્ષો સુધી ટાયફોઈડના બેક્ટેરીયાનું ઉત્સર્ગ વર્ષો સુધી કરતા રહે છે.

➤ ટાઈફોઈડ રોગ થવાનું મુખ્ય કારણ

ટાઈફોઈડ કેસના મળમૂત્રના સંપર્કમાં પ્રદુષિત પાણી , ખોરાક , માખી દ્વારા અને તેમાં પણ હાથ ન ધોવા જેવી સ્વચ્છતાનો અભાવ મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. ટાઈફોઈડના સૌથી વધુ કેસો જુલાઈ થી સપ્ટેમ્બર મહિનામાં દેખાય છે. કારણ કે વર્ષરિતુ અને માખીઓનો ઉપદ્રવ વધારે જોવા મળે છે. ટાઈફોઈડના બેક્ટેરીયા પાણીમાં ૪૮ કલાકથી વધારે જીવી શકતા નથી. પરંતુ ખોરાકની અંદર આસાનીથી રહીને રોગચાળો ફેલાવે છે. તેમાં પણ મુખ્યત્વે દુધ અને દુધની આઈટમો અને વધુમાં શાકભાજી કે જે સુએઝના પાણીમાંથી ઉગાડવામાં આવે ત્યારે પણ રોગચાળો થવાનો ભય રહે છે.

➤ ટાઈફોઈડ વખતે ચિહ્નો

ટાઈફોઈડ તાવ આવે ત્યારે શરીર દુખવું, માથું દુખવું, પેટનો દુખાવો, ગળાની તકલીફ અને કબજાયાત અને હાઈગ્રેડ ફિવર અને ઝાડા ઉલ્ટી તેના મુખ્યત્વે લક્ષણો છે. જો દર્દીને તાત્કાલિક સારવાર આપવામાં ન આવે તો આંતરડામાં ચાદુ પડે છે વધુમાં આંતરડામાં કાણું પણ પડી શકે છે.

૩.૩ ઝાડા ઉલ્ટીના કેસો

પ્રસ્તાવના

જો કોઈ વ્યક્તિને દિવસમાં ૩ કે તેથી વધારે પાણી જેવા મળ પસાર થાય તો તેને ઝાડા થયા છે તેમ કહી શકાય. ઝાડા ઉલ્ટીને કારણે ૫ વર્ષથી નીચેના બાળકોમાં મૃત્યુનું પ્રમાણ સૌથી વધારે જોવા મળે છે. તથા હોસ્પિટલમાં દાખલ થતા બાળકોના વિભાગમાં ૩૩ % કેસો ઝાડા ઉલ્ટીના કારણે દાખલ થાય છે.

➤ ઝાડા ઉલ્ટી થવાનું મુખ્ય કારણ

- (૧) વાયરસની અંદર મોટાભાગે ૨૨ % થી ૬૬% કિસ્સામાં રોટા વાયરસના ચેપના કારણે ઝાડા ઉલ્ટી થયેલા માલુમ પડે છે.
- (૨) બેક્ટેરીયાની અંદર મનુષ્યના મળમાં રહેતા ઈ-કોલાઈ ૧૦% થી ૨૦%, કોલેરા ૫% થી ૧૦%, અને સાલ્મોનેલા ૧% થી ૫% કિસ્સામાં ઝાડા ઉલ્ટીના કેસો કરવા માટે મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. વધુમાં આંતરડામાં થતા કૃમિ પણ ઝાડા ઉલ્ટી કરવામાં પણ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.
- (૩) મનુષ્યના વધારે પ્રમાણમાં ઝાડા ઉલ્ટીના કેસો ૬ મહિનાથી લઈને ૨ વર્ષ સુધીના કિસ્સામાં જોવા મળે છે. કારણે કે તેમને ઉપરનો ખોરાક આપવામાં ચાલુ કરવામાં આવે અને માતાનું ધાવણ ઓછુ થાય છે.
- (૪) ઝાડા ઉલ્ટી થવા માટે ઉનાળામાં મુખ્યત્વે બેક્ટેરીયલ જેવા કે ઈ-કોલાઈ, વીબ્રીયો કોલેરા અને સાલ્મોનેલા જેવા જીવાણું જવાબદાર છે. જ્યારે શિયાળાની રુતુમાં રોટા વાયરસના વાયરસ મુખ્યત્વે જવાબદાર છે.

➤ ઝાડા ઉલ્ટી થવા માટેનું માધ્યમ

ઝાડા ઉલ્ટી થવા માટે મુખ્યત્વે વ્યક્તિગત સ્વચ્છતાના અભાવે મનુષ્યના મળમાં રહેલા બેક્ટેરીયા , વાયરસ, કોલેરા જેવા બેક્ટેરીયા પાણી અને ખોરાકને પ્રદુષિત કરે છે અને જે બીજી વ્યક્તિ દ્વારા ઉપયોગમાં લેતા તેમને ઝાડા ઉલ્ટી થઈ શકે છે. વધુમાં ખુલ્લામાં મળ ત્યાગ જેવી પ્રવૃત્તિને કારણે પણ અને ચોમાસાની રુતુ દરમ્યાન માખીના ઉપદ્રવને કારણે પણ વાયરસ અને બેક્ટેરીયાના વહન માટે મુખ્ય જવાબદાર વાહક છે. ઝાડા ઉલ્ટીની સારવાર મુખ્યત્વે ઓ.આર.એસ.નું દ્રાવણ અને ડોક્ટરની સલાહ મુજબની દવા લેવામાં આવે તો મૃત્યુદર ઘટાડી શકાય તેમ છે.

► સમયગાળો

કોલેરા જેવા રોગોમાં સમયગાળો થોડા કલાકથી લઈને ૫ દિવસનો હોય છે. અને જેમા સમયસર સારવાર અને ફ્લુડ થેરાપી મળવી અતિ આવશ્યક છે.

૩.૪ ખોરાકી ઝેરની અસર

રોજીંદા ઉપયોગમાં લેવામાં આવતો ખોરાક જેવા કે પ્રવાહી ખોરાક કે દુધની વસ્તુઓમાં ક્યારેક અકસ્માતે બહારથી બેક્ટેરીયા ભળી જવાથી અને આવો બેક્ટેરીયાયુક્ત ખોરાક મનુષ્યના શરીરમાં જવાથી તેની અસરો ઝાડા ઉલ્ટીથી માંડી મૃત્યુ સુધી જોવા મળે છે. જેને ખોરાકી ઝેરની અસરો ગણવામાં આવે છે.

► સમયગાળો

ખોરાકી ઝેરની અસરોનું મુખ્યત્વે સમયગાળો એપ્રિલથી લઈને જુન સુધી અને દુધની બનાવટમાં આખા વર્ષ દરમ્યાન ગમે ત્યારે થઈ શકે છે.

અમદાવાદ મ્યુનિ.કોર્પોરેશનમાં ગત વર્ષમાં ફુડ પોઈઝનીંગના **કુલ ૨ કિસ્સા** નોંધાયેલ છે.

અખાધ માસ,દુધ અને ઈંડાંની વસ્તુઓ ખાવાથી સાલ્મોનેલા ફુડ પોઈઝનીંગ થઈ શકે છે. જેનો સમયગાળો ખોરાક ખાધા પછી ચિહ્નો દેખાવાનો સમયગાળો ૧૨ થી ૨૪ કલાકનો હોય છે.

► ફુડ પોઈઝનીંગ થવાના કારણો

વ્યક્તિગત સ્વચ્છતાના અભાવે, ખોરાક અને પાણીમાં બેક્ટેરીયા ભળવાથી તથા માખીના ઉપદ્રવને કારણે અને વાતાવરણના તાપમાન અને ભેજની અસરોને કારણે બેક્ટેરીયા ખોરાકમાં વૃદ્ધિ થવા પામે છે. અને તેના દ્વારા ચોક્કસ પ્રકારનો રસાયણો ખોરાકમાં ઉત્પન્ન થવાથી આવો ખોરાક ઉપયોગમાં લેવાથી.

૪ અ.મ્યુ.કો.વિસ્તારમાં નોંધાયેલ પાણીજન્ય રોગચાળાના કેસો બાબત

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં નોંધાતા પાણીજન્ય રોગચાળાના કેસો થવા માટે મુખ્યત્વે નીચેના પરિબળો જવાબદાર હોય છે.

(૪.૧) પાણીની પાઈપ લાઈનમાં લીકેજસ:

● પીવાની પાઈપ લાઈનમાં લીકેજસ થવાના મુખ્ય કારણો:

- (૧) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં પાણીનો સમય આખા વર્ષ દરમ્યાન એક જ ટાઈમનો રહ્યો છે. જેમાં પણ પાણીનો સપ્લાય આખા દિવસમાં એક કલાકથી માંડીને બે કલાક આપવામાં આવે છે. તે સિવાયના સમય દરમ્યાન નેગેટીવ સકશનના કારણે, જ્યાં પાણીની પાઈપ લાઈનના સાંધામાં નબળાઈ હોય ત્યારે આવા કિસ્સામાં આજુબાજુમાં જમીનમાંથી ગટરનું પાણી પીવાના પાણીમાં ભળે છે. જે નીચાણવાળી પાઈપલાઈનમાં સંગ્રહેલું પડ્યું રહે છે. જ્યારે બીજા દિવસે પાણીનો સપ્લાય શરૂ કરવામાં આવે છે ત્યારે સંગ્રહેલું પ્રદૂષિત પાણી ઘરો સુધી પહોંચે છે અને આવું પાણી પીવાથી પાણીજન્ય રોગચાળો થવાની શક્યતા વધી છે.
- (૨) અમુક સોસાયટીઓ અને ચાલીઓ દ્વારા મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના મુખ્ય પાણીની પાઈપ લાઈન તોડીને તેમાંથી ગેરકાયદેસર પાણીના કનેક્શનો મેળવીને પાણીનો સપ્લાય મેળવે છે. જેથી પાણીની તૂટેલી પાઈપ લાઈન અને ગટર લાઈન ભેગી થવાને કારણે પાણીજન્ય રોગચાળો થવાની શક્યતા રહે છે.
- (૩) ટેલીફોન કંપની, ગેસ કંપની, અથવા વિજળીની સર્વિસ લાઈનો નાંખવા અને રીપેરીંગ કામ માટે, ખોદકામ દરમ્યાન સોસાયટી કે ચાલી દ્વારા લેવામાં આવેલ પાણીના કનેક્શનો તુટવાના કારણે ગટરનું પાણી પીવાના પાણી સાથે મિક્સ થવાથી રોગચાળો ફેલાવાની શક્યતા રહે છે.
- (૪) પ્રોજેક્ટના કામો દરમ્યાન જેવા કે રોડ, રસ્તા અને બ્રીજ અને બી.આર.ટી.એસ.ના કામ માટે જ્યારે રોડ ખોદવામાં આવે છે ત્યારે કોન્ટ્રાક્ટરના મશીનો દ્વારા તે રોડમાં આવતી તમામ પાણીની લાઈનો અને ગટર લાઈનોને નુકશાન થવાના કારણે પીવાના પાણીમાં ગટરનું પાણી મિક્સ થાય છે.
- (૫) ઘણા વિસ્તારોમાં પીવાના પાણીનો સપ્લાય પુરતા પ્રેશરના અભાવે ઘરમાં કુંડી બનાવવામાં આવે છે તથા આ કુંડી કપડા ધોવા અને વાસણ ધોવામાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી ચોકડીની પાસે જ બનાવવામાં આવે છે. જેના કારણે ઘર

વપરાશનું ગંદુ પાણી આવી કુંડીમાં જવાથી અને આ કુંડીમાં પાણીના નળનુ લેવલ ખુબ જ નીચુ હોવાથી પાણીનો સપ્લાય બંધ હોય ત્યારે પાણીમાં ગટરનું ગંદુ પાણી મિક્સ થવાની શક્યતા રહે છે.

- (દ) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં હાઉસીંગના મકાનો કે અન્ય વસાહતો ૧૫ કે તેથી વધુ વર્ષો જુની છે તેમાં પાણીની પાઈપ લાઈનો કાટખાઈ ગયેલ હોવાથી તથા પાણી અને ગટર લાઈનો ઉપર ગેરકાયદેસર દબાણ થવાથી યોગ્ય મરામત કરી શકાતી નથી. જેના કારણે પીવાના પાણીની લાઈન પ્રદુષિત થાય છે.
- (ઝ) પીવાના પાણીના લો પ્રેસરના કારણે અમુક વિસ્તારોમાં ગેરકાયદેસર મોટરીંગ કરવામાં આવે છે જેના કારણે પાણીની લાઈનમાં નેગેટીવ પ્રેસર ઉત્પન્ન થવાથી આજુબાજુનું ગટરનું પાણી, પીવાના પાણીમાં મિક્સ થાય છે.
- (ચ) મોટાભાગની સોસાયટીઓ દ્વારા કોર્પોરેશનની પાણીની લાઈનમાંથી પાણીનો સપ્લાય લેતી વખતે પી.વી.સી પાઈપ લાઈનનો ઉપયોગ કરતા હોવાથી કાસ્ટીંગ પાઈપ અને પી.વી.સી.ની પાઈપ લાઈનના જોડાણ બરાબર ન થવાથી લીકેજસની શક્યતા રહે છે. જેમા પીવાનું પાણી સાથે ગટરનું પાણી ભળતા પાણી પ્રદુષિત થાય છે.

(૪.૨) ગટર લાઈન ઉભરાવવી:-

- (૧) ગટર લાઈનો અને તેના ચેમ્બર સમયાંતરે ડિસીલ્ટ ન થવાથી ચોકઅપના કારણે ગટર લાઈન ઉભરાય છે. જે આજુબાજુમાં આવેલ પાણીના લીકેજસમાં ગટરનું પાણી ભળવાથી પીવાનું પાણી પ્રદુષિત થાય છે.
- (૨) ગટરની લાઈનો પ્રોજેક્ટ દ્વારા કે ઝોન દ્વારા નાખવામાં આવે છે ત્યારે કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા બે પાઈપો વચ્ચેના સાંધા બરાબર સીમેન્ટથી ફીટ ન કરવાના કારણે ગટરના લીકેજસથી નજીકમાં પાણીની પાઈપ લાઈન પસાર થતી હોયતો પીવાનું પાણી પ્રદુષિત થાય છે.
- (૩) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના અમુક વિસ્તારોમાં જેવા કે ચાલી કે રુપડપટ્ટીમાં અંદરના રસ્તાઓમાં દબાણ થવાથી ગટર લાઈનની મેઈન ચેમ્બર પાણીની લાઈનની એકદમ નજીક બનાવવામાં આવે છે. કે જેમા અમુક જગ્યાએ પીવાના પાણીની લાઈન ગટરની ચેમ્બરમાંથી પસાર થવાથી પાણીની લાઈન લીકેજ થવાની શક્યતા રહે છે. જેથી પાણી પ્રદુષિત થાય છે.
- (૪) સાંકડી ગલીઓમાં પાણીની લાઈનો અને ગટર લાઈનો નજીકના અંતરમાં આવેલી હોવાથી ગટર અને પીવાના પાણીની લાઈનો ભેગી થવાથી રોગચાળો ફેલાવાની શક્યતા રહેલી છે. અગાઉના સમયગાળામાં પાણીના લીકેજસનું રીપેરીંગ સાચકલના રબર ટ્યુબથી કરવામાં આવતુ હતું અને જ્યારે લાકડાના ટુકડાનો ઉપયોગ કરીને ગેરકાયદેસર પાણીનું કનેક્શન બંધ કરવામાં આવતુ હતું. જેથી પાણીના લીકેજસનું આ પધ્ધતિથી યોગ્ય રીતે રીપેરીંગ થતું ન

હોવાથી રબર તથા લાકડાનો ટુકડો સડી જવાથી તે જગ્યાએ પાણીમાં પ્રદૂષણ થવાની શક્યતા રહે છે. જેથી પાણીના આવા લીકેજસ વ્યવસ્થિત રીતે બંધ કરાવવા અને જરૂર પડે તો પાણીની લાઈનો બદલવા માટેની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવાની જરૂર છે.

- (૫) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં અમુક વસ્તારોમાં ટી.પી.ફાઈનલ ન થવાથી ગટર લાઈન નાખી શકાયેલ નથી અથવા તો ગટર લાઈન નાખી દીધેલ છે પરંતુ ડ્રેનેજ પંખીંગ સ્ટેશન બનાવેલ નથી જેના કારણે તે વિસ્તારમાં રહેતા નાગરીકો દ્વારા અને તેમની સોસાયટી કે ચાલી દ્વારા ખુલ્લામાં ગટરનું પાણી છોડવામાં આવે છે. જેમા નજીકથી પસાર થતી પાણીની લાઈનમાં ગટરનું પાણી ભળવાથી પાણી પ્રદુષિત થાય છે.
- (૬) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનનાં પૂર્વના પટ્ટાના વિસ્તારોમાં સોસાયટીના મકાનો રોડ લાઈનથી નીચા હોવાને કારણે મુખ્ય રસ્તાની ગટર લાઈન બેક મારતી હોય તો સોસાયટીની ગટર લાઈનમાં ગટરનું પાણી ઘરમાં અથવા ચોકડીમાં અથવા ચોકડીમાં બનાવેલ કુંડીમાં પીવાના પાણી સાથે મિક્સ થવાની શક્યતા રહે છે.
- (૭) ચોમાસાની સિઝનમાં સ્ટોર્મ વોટર લાઈનનો અભાવ અથવા તો નીચાણવાળા વિસ્તારમાં ચોમાસાનું પાણી મુખ્ય ગટરમાં વહેતુ હોય છે જેના કારણે ગટરો બેક મારે છે ત્યારે પાણી પ્રદુષિત થવાની શક્યતા રહે છે. ચોમાસા પહેલા વ્યવસ્થિત રીતે ડીસીલ્ટીંગની કામગીરી કરવાની જરૂર છે.
- (૮) અમદાવાદના અમુક રસ્તાઓ ચોમાસાની સિઝન દરમ્યાન રોડ વચ્ચે ભુવા પડવાથી રોડની વચ્ચેથી પસાર થતી ગટર લાઈન ચોકઅપ થાય છે. જેના કારણે તેના અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પાણીની લાઈન અને ગટર લાઈન મિક્સ થાય છે.

(૪.૩) ખાળકુવા સુવિધા (ડ્રેઈન અસુવિધા):-

(૧) ગટર લાઈન ડીસીલ્ટીંગની અંગેની કામગીરી:

શહેરના અમુક વિસ્તારોમાં કાયમી ડ્રેનેજ ઉભરાવાની ફરીયાદ રહેતી હોય છે. અગાઉ મેનહોલ સાફ કરવાની પધ્ધતિમાં ફેરફાર થવાથી મેનહોલ થી મેનહોલ સુધીની લાઈન સાફ થઈ શકતા નથી. દરેક ઝોનમાં આવેલ હાઈરીસ્ક વિસ્તારમાં પ્રિવેન્ટીવ પગલા તરીકે નિયમિત રીતે ડીસીલ્ટીંગ કરાવવાની જરૂર છે. આવા વિસ્તારમાં જ્યારે મેનહોલ ઉભરાય ત્યારે તે વિસ્તારમાં ગંદુ અને વાસ મારતું પાણી આવવાની ફરીયાદ જોવા મળે છે. જેનું મુખ્ય કારણ પાણીની લાઈન અને ડ્રેનેજ લાઈન ભેગી થવાથી આ પ્રશ્ન ઉદભવે છે. આવા વિસ્તારમાં ગટર લાઈનની નજીકમાં આવેલ પાણીની લાઈનો ચેક કરી બદલવાની જરૂર છે.

- (૨) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં ઔડા વિસ્તારમાંથી નવા સમાવેલા વિસ્તારો જેવા કે નિકોલ, વસ્ત્રાલ, રામોલ, લાંભા, નવા પશ્ચિમ ઝોનનો અમુક ભાગ તથા દક્ષિણ ઝોનના બોમ્બે હોટલ નારોલનો આસપાસનો વિસ્તાર કે જેમા ઔડા દ્વારા સોસાયટીના પ્લાન ખાળકુવાના આધારે મંજૂર કરવામાં આવે છે તથા વટવાના બીબી તળાવના આસપાસના વિસ્તારમાં ગટર લાઈનના અભાવે ખાળકુવા હાલની તારીખે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. પાણીની લાઈન કોર્પોરેશન દ્વારા સપ્લાય ન કરવામાં આવતું હોય ત્યારે સોસાયટી, ચાલીના આવાસમાં પાણીના શેલોબોર બનાવવામાં આવે છે. જેમા ખાળકુવાનું પાણી જમીનનાં ઉપરના તળમાં સચવાયેલ પાણીમાં પાણી મિક્સ થવાથી પાણીજન્ય રોગ થવાની શક્યતા રહે છે.
- (૩) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન શહેરી વિસ્તારમાં હોવાથી રહેવા માટે જગ્યાનો અભાવ રહે છે. જેના કારણે ખાળકુવો ધરાવતા વિસ્તારમાં ઘર દીઠ એક ખાળકુવાથી લઈ ને ચાર ઘર વચ્ચે એક ખાળકુવો બનાવવામાં આવે છે. જેથી ખાળકુવાનું આયુષ્ય વપરાશ વધવાથી ઘટી જવા પામે છે. તેવી પરિસ્થિતિમાં જગ્યા ન હોવાથી બીજો ખાળકુવો બનાવવાની શક્યતા નથી. અને ગટરનું પાણી ખુલ્લામાં વહે છે જે પીવાના પાણી સાથે મિક્સ થતા પાણી પ્રદુષિત થાય છે.
- (૪) ખાળકુવા બનાવવાની ચોકકસ પધ્ધતિ અને જગ્યા નક્કી કરવાની હોય છે. જેમા ઘણી જગ્યાએ ખાળકુવા મકાનની પાછળની જગ્યાએ બનાવવામાં આવે છે. જ્યારે ખાળકુવા ઉભરાય છે ત્યારે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ખાળકુવા ખાલી કરવાની ગાડી જગ્યાના અભાવે ખાળકુવા સુધી પહોચી શકતી નથી. જેના કારણે ખાળકુવાનું પાણી બહાર આવે છે.
- (૫) અમુક વિસ્તારોમાં ખાસ કરીને કોર્પોરેશનમાં સમાવેશ થયેલ વિસ્તારમાં આવેલ રહેઠાણના મકાનોના ખાળકુવા નિયમ મુજબ બનાવવા આવેલ નથી. જેના કારણે પબ્લીક તરફથી ફરીયાદો વધુ પ્રમાણમાં નોંધાવામાં આવે છે. ખાસ કરીને ચોમાસામાં આ પ્રશ્ન વિકટ બને છે. આવા વિસ્તારમાં ડ્રેનેજ લાઈનને નાખવાની કામગીરીને અગ્રીમતા આપવા અને જરૂર જણાય તો વધુ ખાળકુવાની ગાડીઓનું આયોજન કરવાનું થાય છે.

(૪.૪) પ્રાઈવેટ બોર:-

- (૧) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં ગેર કાયદેસર સોસાયટીમાં અથવા કાયદેસરની સોસાયટી કે જ્યા પાણીનું લો પ્રેસર રહેવાને કારણે પાણીનો પુરતો જથ્થો મળતો નથી તેવા કિસ્સાઓમા પ્રાઈવેટ સોસાયટી દ્વારા પોતાનો બોર

બનાવવામાં આવે છે. પરંતુ આવા પ્રાઈવેટ બોર ઉપર કલોરીન ડોઝર ન હોવાને કારણે કલોરીનેશન કરી શકાતુ નથી. જેના કારણે પ્રદુષિત પાણી ભળતુ હોય તો પીવાના પાણીમાં વાયરસ સામે રક્ષણ મળી શકતુ નથી.

- (૨) ઉપરોક્ત કિસ્સાઓમાં બોરનું પાણી તેમના અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકીમાં સંગ્રહ કરવામાં આવે છે. પછી ત્યાંથી ઓવર હેડ ટાંકી કે ધરેધરે પહોચતું કરવામાં આવે છે. આ કિસ્સાઓમાં અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકી ઈટોથી બનાવેલ હોવાને કારણે તથા ગટરનું પાણી અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકીમાં ભળવાની શક્યતા રહે છે. આવા કિસ્સાઓમાં કલોરીનેશન ન થવાને કારણે રોગચાળો થવાની શક્યતા ખુબ જ રહે છે.
- (૩) ઘણી સોસાયટી, ચાલીના આવાસોમાં પાણીનો સપ્લાય શેલોબોર દ્વારા કરવામાં આવે છે. જેમાં આવા વિસ્તારોમાં ગટરની સુવિધા ન હોવાથી ખાળકુવામાં ગટરનું પાણી ભેગુ કરવામાં આવે છે. જેના કારણે ખાળકુવાનું પાણી શેલોબોરના પાણીમાં ભળતા રોગચાળો થવાની શક્યતા વધી જાય છે.

(૪.૫) કલોરીનેશન:-

- (૧) રોગચાળો થતો અટકાવવામાં પાણી થતુ કલોરીનેશન ખુબ જ અગત્યનો ભાગ ભજવે છે. અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં વોટર પંમ્પીંગ સ્ટેશન ઉપર કલોરીન ગેસથી અને કોર્પોરેશનના બોર ઉપર કલોરીન દ્વાવણથી કલોરીનેશન કરવામાં આવે છે. પાણીમાં ભળતી કોઈ પણ પ્રકારની અશુધ્ધિ દા.તા. ગટરનું પાણીથી પાણીમાં ભળેલુ કલોરીનેશન ઓછુ થવા લાગે છે. તેથી કલોરીનેશન થવા માટે પાણીમાં અશુધ્ધિ ન હોવી જોઈએ પરંતુ વિસ્તારમાં ઉપરોક્ત કારણોમાં બતાવ્યુ તેમ ગટર ઉભરાવી, પી.વી.સી. પાઈપ લાઈન, ગેરકાયદેસર કનેક્શન, ખાળકુવાનો ઉપયોગ, શેલોબોર, ખોદકામ પ્રોજેક્ટના કામોના કારણે જેવા વિવિધ કારણોને કારણે પીવાના પાણીની લાઈનમાં ગટરનું પાણી ભળવાથી પીવાના પાણીમાં કલોરીનેશનની માત્રા ઓછી થાય છે. જેથી પાણીમાં ભળેલા બેક્ટેરીયા અને વાયરસ સંપૂર્ણ નાશ થઈ શકતો નથી.
- (૨) પ્રાઈવેટ સોસાયટીમાં પોતાના બોર ઉપર કલોરીનેશન માટે તથા અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકીમાં કલોરીનનું દ્વાવણ નાખવા માટે કોઈ પણ પ્રકારની વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ હોતી નથી. જેના કારણે પીવાના પાણીમાં કલોરીનેશન થતુ નથી.
- (૩) અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના બોર ઉપર ઘણીવાર બ્લીચ ડોઝરમાં ખામી, કલોરીન દ્વાવણ ખલાસ થવું, કલોરીન દ્વાવણ લાવવા માટે વાહનની વ્યવસ્થા ન હોવી અથવા કોમ્યુનિકેશન ગેપ(માહિતીના આપ લેના અભાવ)ના કારણે કલોરીનેશન યોગ્ય પ્રમાણમાં થતુ નથી જેના કારણે વિસ્તારમાં કલોરીન વગરનું પાણી સપ્લાય થાય છે.

(૪.૬) ખાણીપીણામાં સેનીટેશન:-

અમદાવાદ શહેરના બહારના ખાણીપીણીના ધંધા ઉપર વેચાતા ખાદ્ય પદાર્થો, ઠંડાપીણા વગેરેનો ઉપયોગ જોતા ખાણીપીણી બજારમાં આરોગ્યના નિયમોનું પાલન થાય તે ખુબ જ જરૂરી છે.

(૧) હોટલ-રેસ્ટોરન્ટમાં ખાણીપીણી બનાવતા તમામ રસોયાનું નિયત સમય અંતરે હેલ્થ ચેકઅપ થવું જરૂરી છે. તેમના રસોડાની જગ્યાઓ પણ ચોખ્ખાઈની દ્રષ્ટિએ સારી હોવી જોઈએ. અનાજ સંગ્રહ કરવાની જગ્યા તથા અન્ય ખાવાપીવાની વસ્તુઓ વ્યવસ્થિત જગ્યાએ જમીનથી ઉપરના ભાગમાં, હવાચુસ્ત ઢાંકણમાં બંધ હોય, રસોઈ બનાવતી વખતે તમામ ચોખ્ખાઈના નિયમો જેવા કે સાફ વાસણો, ધોયેલા હાથ, શાકભાજી અને ફળોને ચોખ્ખા પાણીથી ધોવા, જરૂરી એપ્રન, કેપ અને માસ્ક પહેરેલા હોવા જોઈએ તથા રોડન્ટ કીલર અને માખી, મચ્છરો અને અન્ય જીવાતનો ઉપદ્રવ ન થયેલો હોવો જોઈએ. કચરાનો યોગ્ય વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી નિકાલ થતો હોવો જોઈએ. તથા ચોખ્ખા પાણી વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ.

(૨) લારી ગલ્લા પર વેચાતા ખાદ્ય પદાર્થોમાં સ્વાસ્થ્યના નિયમોનું નીચેના કારણોસર પાલન થતું નથી.

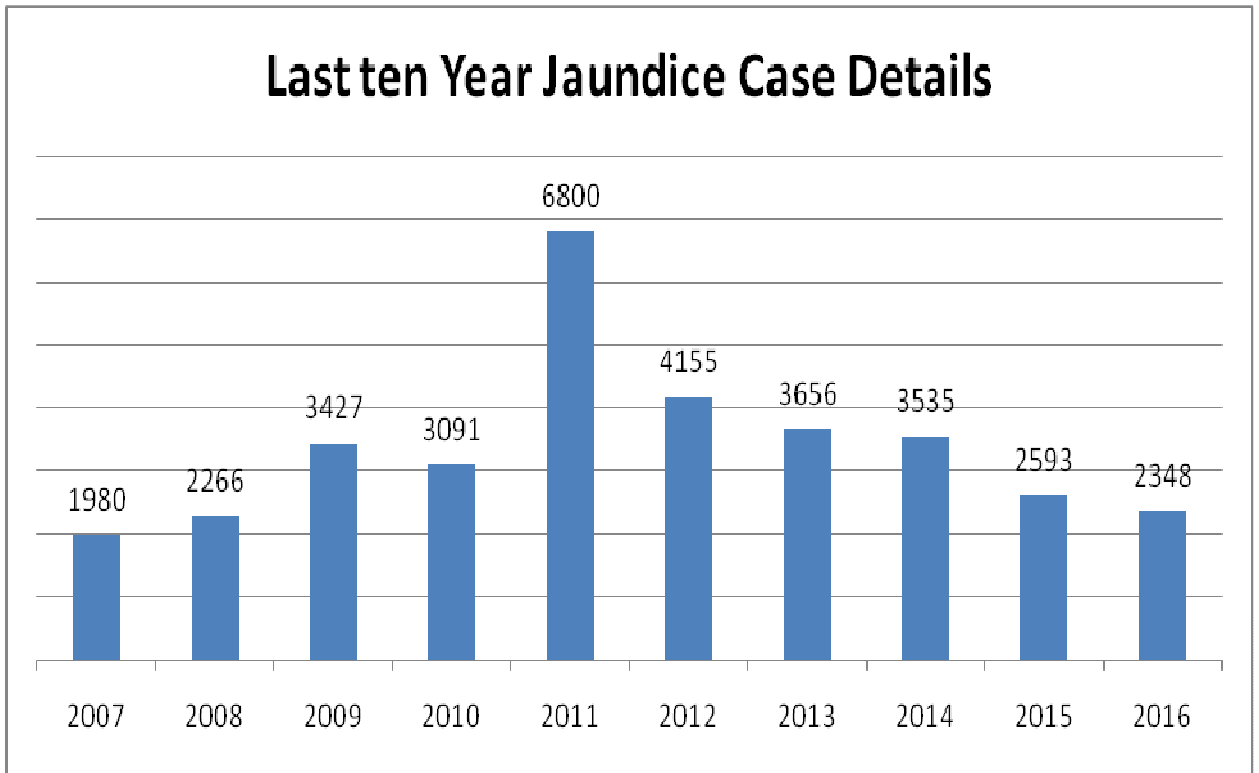
- ખાદ્ય વાનગી વેચતા વ્યક્તિનું ભણતર ઓછું હોવાથી ચોખ્ખાઈ રાખવાની સમજ હોતી નથી.
- માસ્ક, એપ્રન, કેપ, ગ્લોઝ વગેરે જેવી વસ્તુઓ પહેર્યા વગર રસોઈ બનાવી ખાદ્ય પદાર્થનું વેચાણ કરતા હોય છે.
- લારી ગલ્લાવાળા ખુલ્લામાં બેસતા હોવાથી આજુબાજુનો કચરો-ધૂળ પણ ખાવાની વસ્તુમાં પડવાની શક્યતા રહેલી હોય છે.
- ખાવાની કાચી સામગ્રી જેવી કે ફળો, શાકભાજી પણ ઉતરતી કક્ષાના વાપરવામાં આવે છે. જેથી સસ્તું બનાવીને વેચી શકાય.
- ખાદ્ય પદાર્થના કચરાનો યોગ્ય નિકાલની પણ વ્યવસ્થા હોતી નથી જેના કારણે ખાવાનું બનાવવાની જગ્યાએ કચરો એકઠો થયેલ જોવા મળે છે.
- વધુમાં આવા ધંધા કરતા લોકો ચાલી, ઝુપડપટ્ટીના વિસ્તારમાંથી આવે છે. જ્યાં પહેલેથી જ ગંદું પાણી, ગટર ઉભરાવવી, માખીઓનો ઉપદ્રવ જેવી મુશ્કેલી ઉપસ્થિત હોય છે. જે પાણી લારી ગલ્લાવાળા ખાવાનું બનાવવામાં ઉપયોગમાં લે છે. જેના કારણે રોગચાળો ફેલાવાની શક્યતા રહે છે.

- લારી ગલ્લાવાળા પાસે ટોયલેટની સુવિધાનો અભાવ અને સ્વચ્છ પાણીના અભાવને કારણે પણ ખાવાની ચીજો બનાવતી વખતે પણ રોગયુક્ત જીવાણું પણ ખાવાની વસ્તુમાં ભળવાની શક્યતા રહે છે.
- બરફના ગોળાવાળા, શેરડીના સંચાવાળા તથા જ્યુસ સેન્ટરો બજારમાંથી મળતા બીન આરોગ્યપ્રદ બરફનો ઉપયોગ કરે છે. વધુમાં આ બરફ બનાવવાની પદ્ધતિ પણ બીન આરોગ્યપ્રદ અને તેમાં વપરાતુ પાણી પણ બીન આરોગ્યપ્રદ હોય છે. આ બરફને સાચવવો, અન્ય જગ્યાએ વહન કરવો અને સંગ્રહ ખુલ્લામાં કરવામાં આવતો હોઈ વાતાવરણમાં ઉડતો કચરો-ધૂળ તથા જમીનમાં રહેલા જીવાણું પણ બરફમાં ભળતા હોય છે. બરફમાં વપરાતુ પાણી ફેક્ટરી દ્વારા પોતાના પ્રાઈવેટ શેલોબોરમાંથી ખેંચીને બનાવવામાં આવતો હોય છે. જેથી તેમાં બેક્ટેરીયોલોજીકલ અશુદ્ધિ ભળેલી હોવાના કારણે આવા બરફનો ઉપયોગ કરવાથી રોગચાળાની શક્યતાઓ રહેલી છે.

પ:

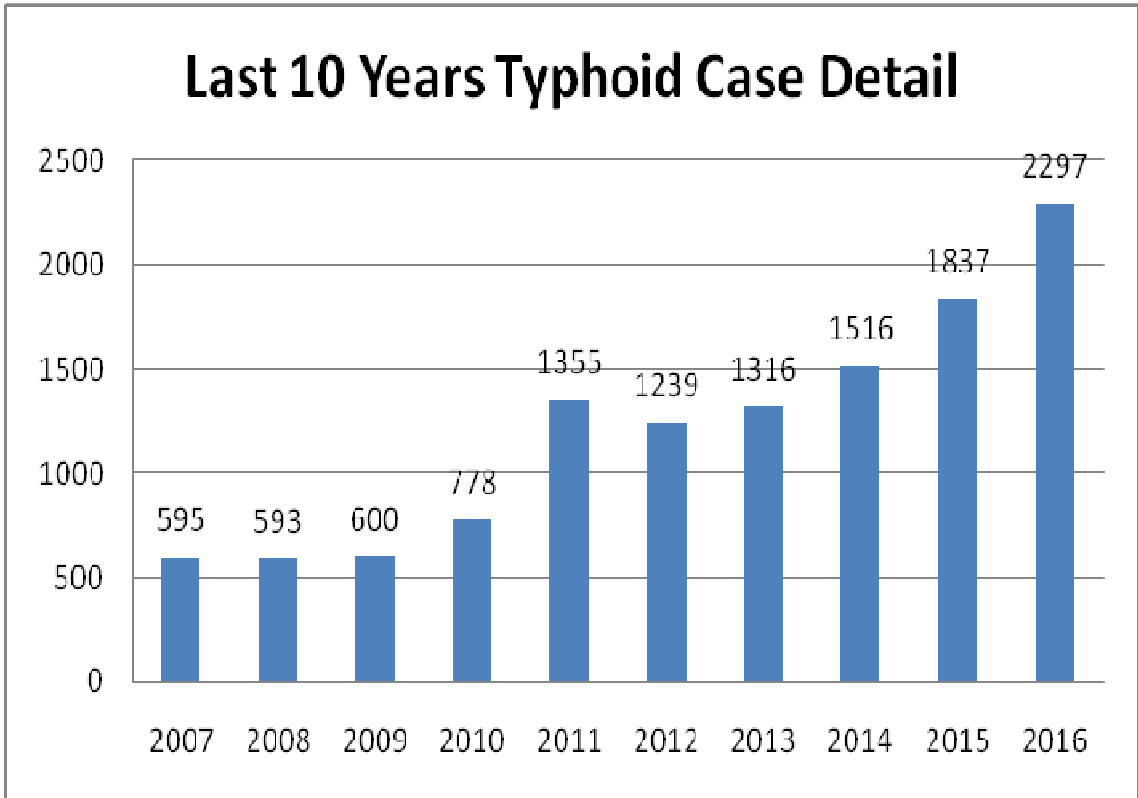
પ.૧ અ.મ્યુ.કો. વિસ્તારમાં નોંધાયેલા કમળાના કેસોના છેલ્લા ૧૦ વર્ષના આંકડા

Year→	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total Case→	1980	2266	3427	3091	6800	4155	3656	3535	2593	2348

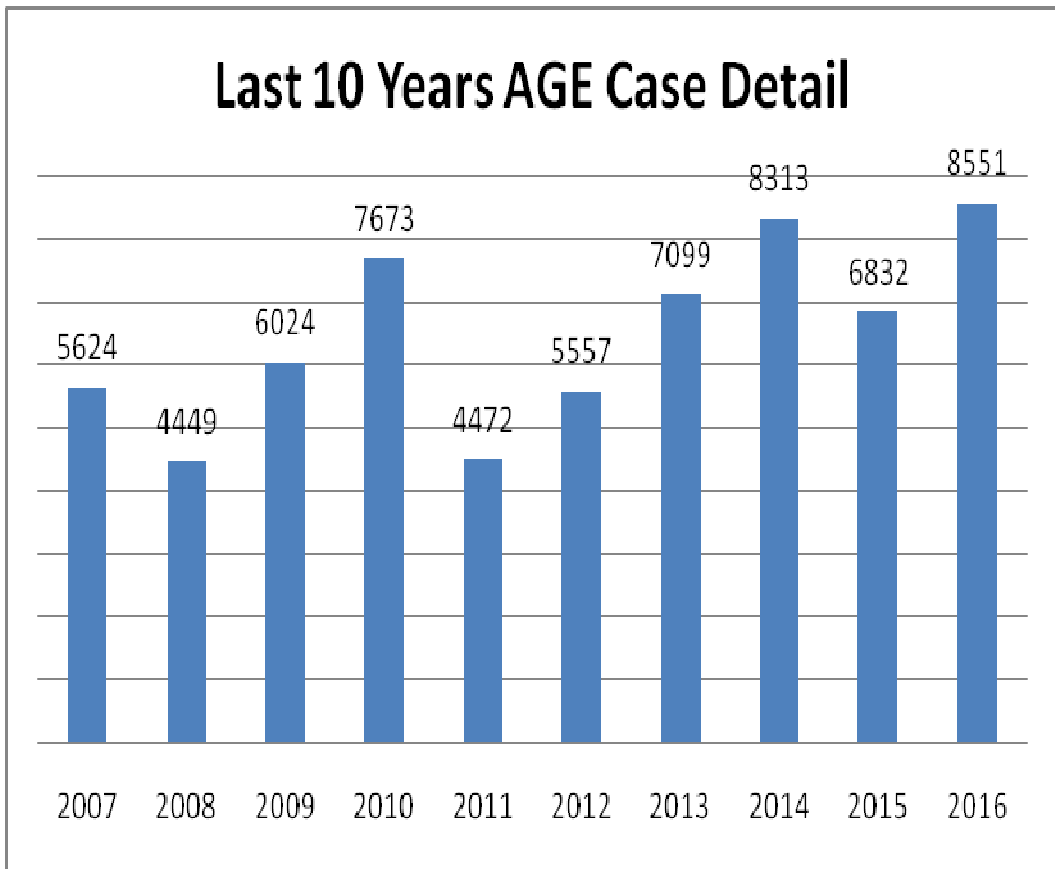
પ.ર અ.મ્યુ.કો. વિસ્તારમાં નોંધાયેલા ટાઈફોઈડના કેસોના છેલ્લા ૧૦ વર્ષના આંકડા

Year→	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total Case→	337	595	593	600	778	1355	1239	1316	1516	1837	2297

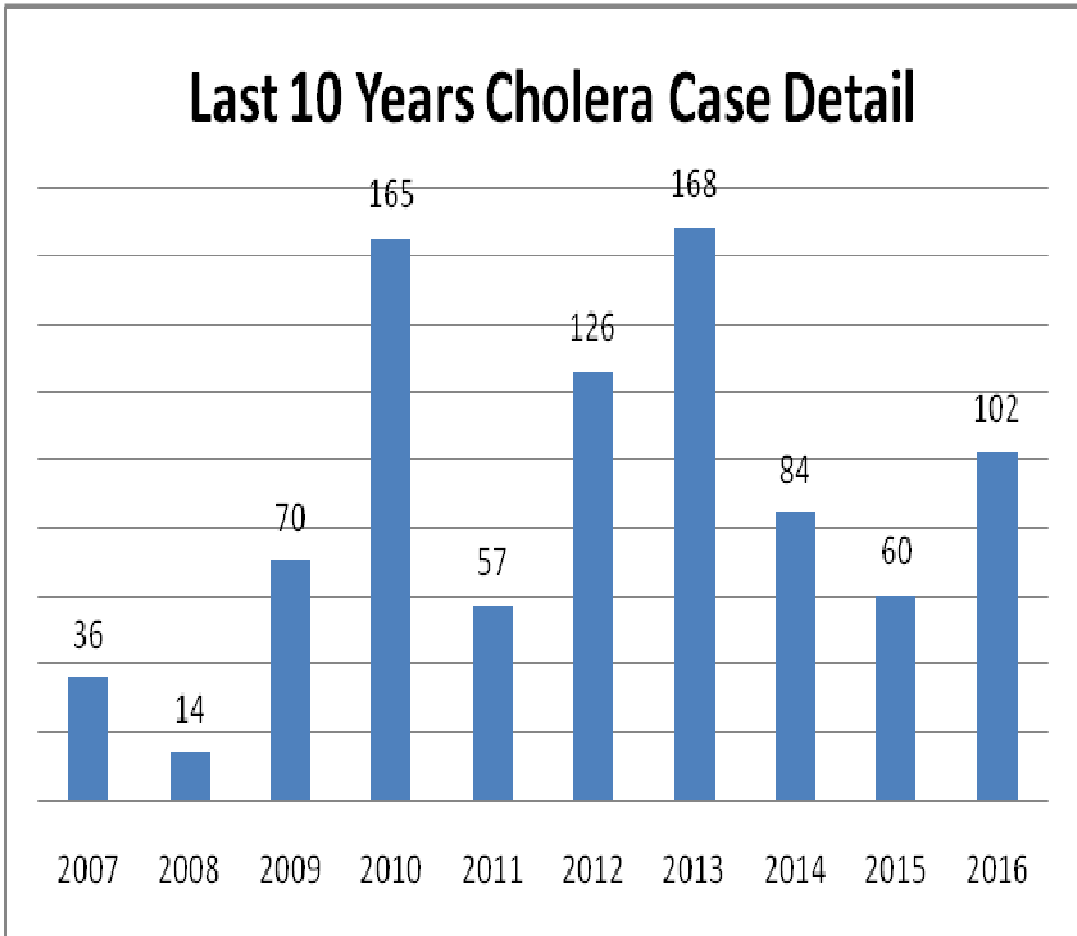
પ.૩ અ.મ્યુ.કો. વિસ્તારમાં નોંધાયેલા ઝાડા ઉલ્ટીના કેસોના છેલ્લા ૧૦ વર્ષના આંકડા

Year→	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total Case→	5624	4449	6024	7673	4472	5557	7099	8313	6832	8551

પ.૪ અ.મ્યુ.કો. વિસ્તારમાં નોંધાયેલા કોલેરાના કેસોના છેલ્લા ૧૦ વર્ષના આંકડા

Year→	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total case→	36	14	70	165	57	126	168	84	60	102

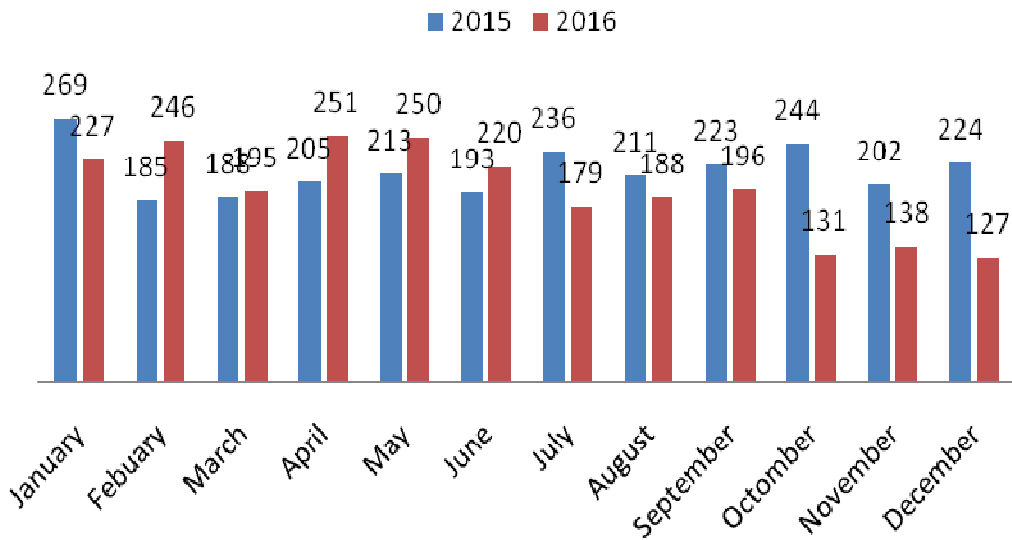

ક:

ક.૧ કમળાના માસ વાઈઝ છેલ્લા બે વર્ષેના આંકડા

નં.	માસ	૨૦૧૫	૨૦૧૬
૧	જાન્યુઆરી	૨૬૯	૨૨૭
૨	ફેબ્રુઆરી	૧૮૫	૨૪૬
૩	માર્ચ	૧૮૮	૧૯૫
૪	એપ્રિલ	૨૦૫	૨૫૧
૫	મે	૨૧૩	૨૫૦
૬	જુન	૧૯૩	૨૨૦
૭	જુલાઈ	૨૩૬	૧૭૯
૮	ઓગષ્ટ	૨૧૧	૧૮૮
૯	સપ્ટેમ્બર	૨૨૩	૧૯૬
૧૦	ઓક્ટોબર	૨૪૪	૧૩૧
૧૧	નવેમ્બર	૨૦૨	૧૩૮
૧૨	ડીસેમ્બર	૨૨૪	૧૨૭
	કુલ	૨૫૯૩	૨૩૪૮

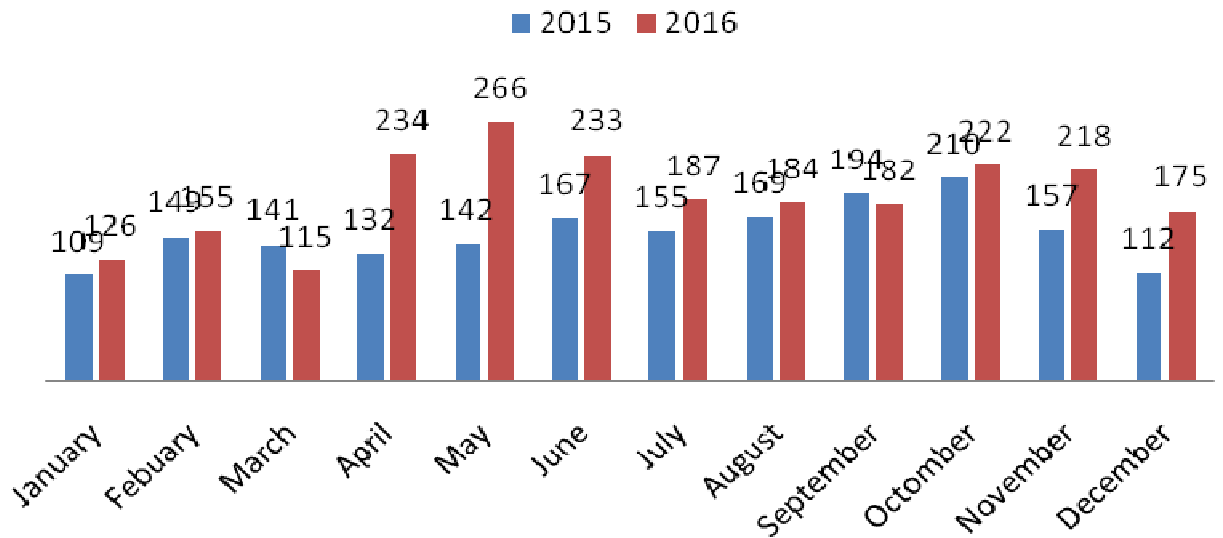
Jaundice case monthwise distribution

દ.૨ ટાઈફોઈડના માસ વાર્ષિક છેલ્લા બે વર્ષેના આંકડા

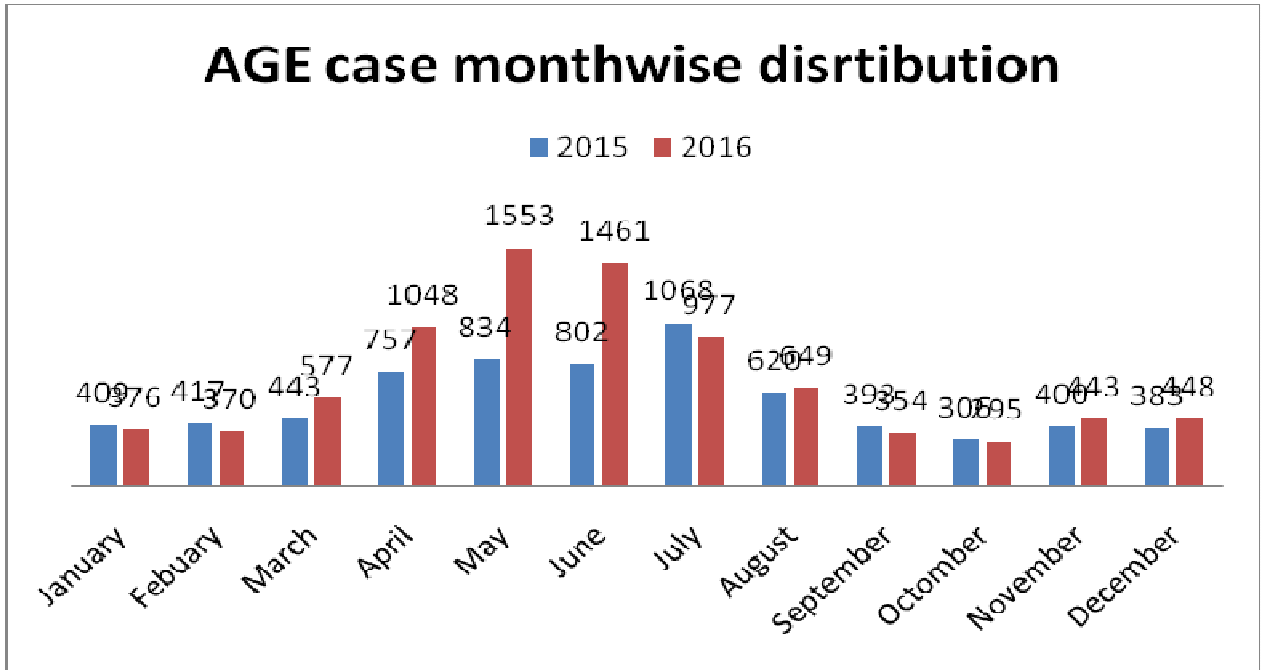
નં.	માસ	૨૦૧૫	૨૦૧૬
૧	જાન્યુઆરી	૧૦૯	૧૨૬
૨	ફેબ્રુઆરી	૧૪૯	૧૫૫
૩	માર્ચ	૧૪૧	૧૧૫
૪	એપ્રિલ	૧૩૨	૨૩૪
૫	મે	૧૪૨	૨૬૬
૬	જુન	૧૬૭	૨૩૩
૭	જુલાઈ	૧૫૫	૧૮૭
૮	ઓગષ્ટ	૧૬૯	૧૮૪
૯	સપ્ટેમ્બર	૧૯૪	૧૮૨
૧૦	ઓક્ટોબર	૨૧૦	૨૨૨
૧૧	નવેમ્બર	૧૫૭	૨૧૮
૧૨	ડિસેમ્બર	૧૧૨	૧૭૫
	કુલ	૧૮૩૭	૨૨૯૭

Typhoid case monthwise distribution

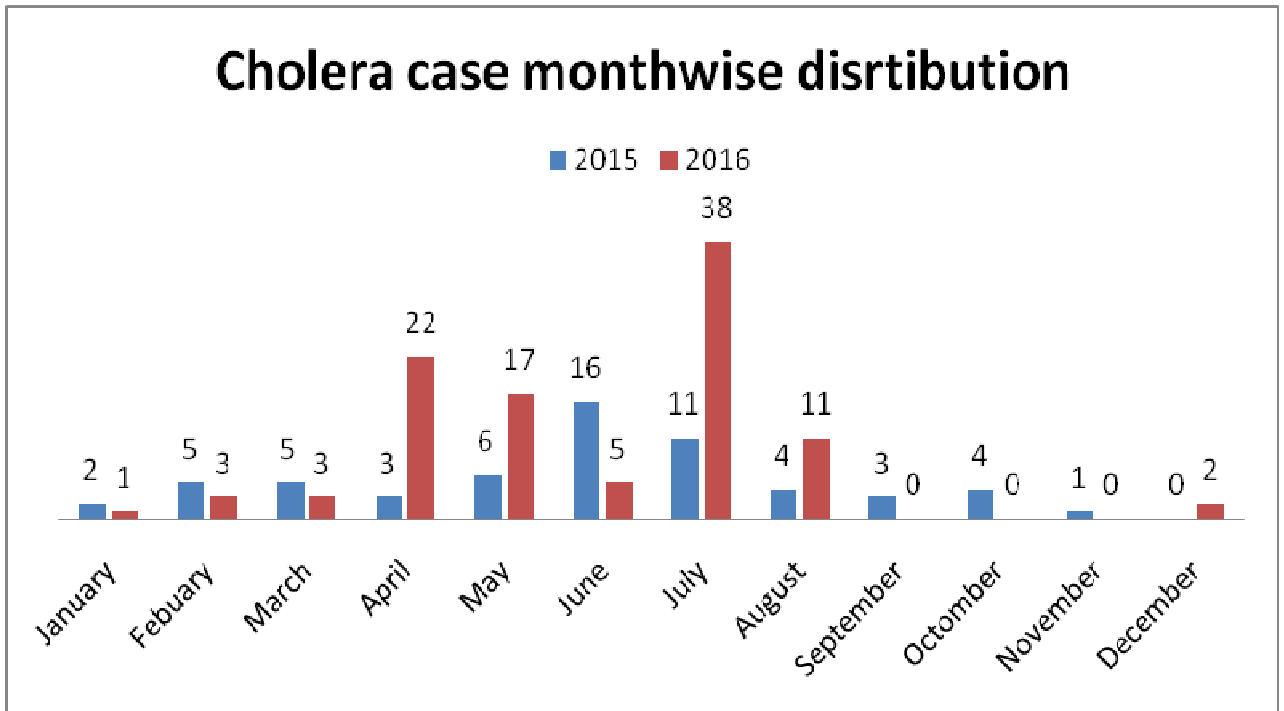
દ.૩ ઝાડા ઉલ્ટીના માસ વાઈઝ છેલ્લા બે વર્ષેના આંકડા

નં.	માસ	૨૦૧૫	૨૦૧૬
૧	જાન્યુઆરી	૪૦૯	૩૭૬
૨	ફેબ્રુઆરી	૪૧૭	૩૭૦
૩	માર્ચ	૪૪૩	૫૭૭
૪	એપ્રિલ	૭૫૭	૧૦૪૮
૫	મે	૮૩૪	૧૫૫૩
૬	જુન	૮૦૨	૧૪૬૧
૭	જુલાઈ	૧૦૬૮	૯૭૭
૮	ઓગષ્ટ	૬૨૦	૬૪૯
૯	સપ્ટેમ્બર	૩૯૩	૩૫૪
૧૦	ઓક્ટોબર	૩૦૬	૨૯૫
૧૧	નવેમ્બર	૪૦૦	૪૪૩
૧૨	ડીસેમ્બર	૩૮૩	૪૪૮
	કુલ	૬૮૩૨	૮૫૫૧

૬.૪ કોલેરા માસ વાર્ષિક છેલ્લા બે વર્ષેના આંકડા

નં.	માસ	૨૦૧૫	૨૦૧૬
૧	જાન્યુઆરી	૨	૧
૨	ફેબ્રુઆરી	૫	૩
૩	માર્ચ	૫	૩
૪	એપ્રિલ	૩	૨૨
૫	મે	૬	૧૭
૬	જુન	૧૬	૫
૭	જુલાઈ	૧૧	૩૮
૮	ઓગષ્ટ	૪	૧૧
૯	સપ્ટેમ્બર	૩	૦
૧૦	ઓક્ટોબર	૪	૦
૧૧	નવેમ્બર	૧	૦
૧૨	ડીસેમ્બર	૦	૨
	કુલ	૬૦	૧૦૨

૭ રોગવાઈઝ વર્ષવાઈઝ આઉટબ્રેક થવાનો સમયગાળો

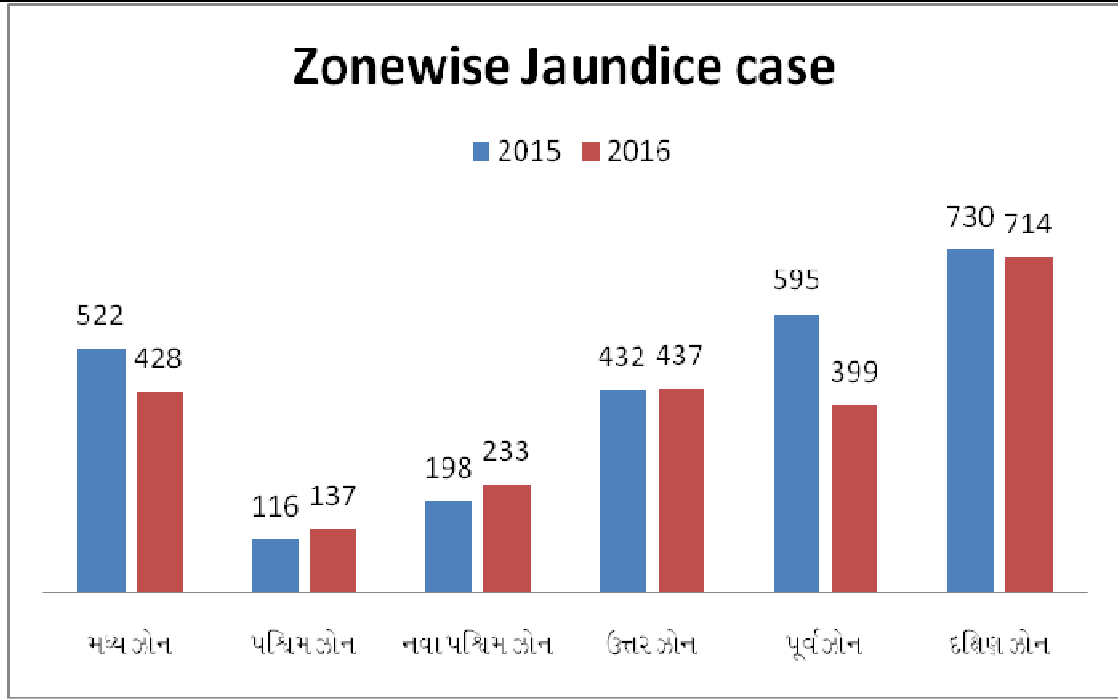
ઉપરોક્ત ગ્રાફીકલ માહિતી જોતા વિવિધ પાણીજન્ય રોગચાળાના સૌથી વધુ કેસો કોષ્ટકમાં દર્શાવ્યા માસ વાઈઝ જોવા મળે છે.

ક્રમ	રોગનું નામ	રોગચાળો થવાનો સમયગાળો
૧	કમળો	મે થી લઈને સપ્ટેમ્બર મહિના સુધી
૨	ટાઈફોઈડ	જાન્યુઆરી થી મે તથા ઓગષ્ટ થી લઈને ડીસેમ્બર મહિના સુધી
૩	ઝાડા ઉલ્ટી	એપ્રિલથી લઈને ઓગષ્ટ મહિના સુધી
૪	કોલેરા	એપ્રિલથી લઈને ઓગષ્ટ મહિના સુધી

૮:

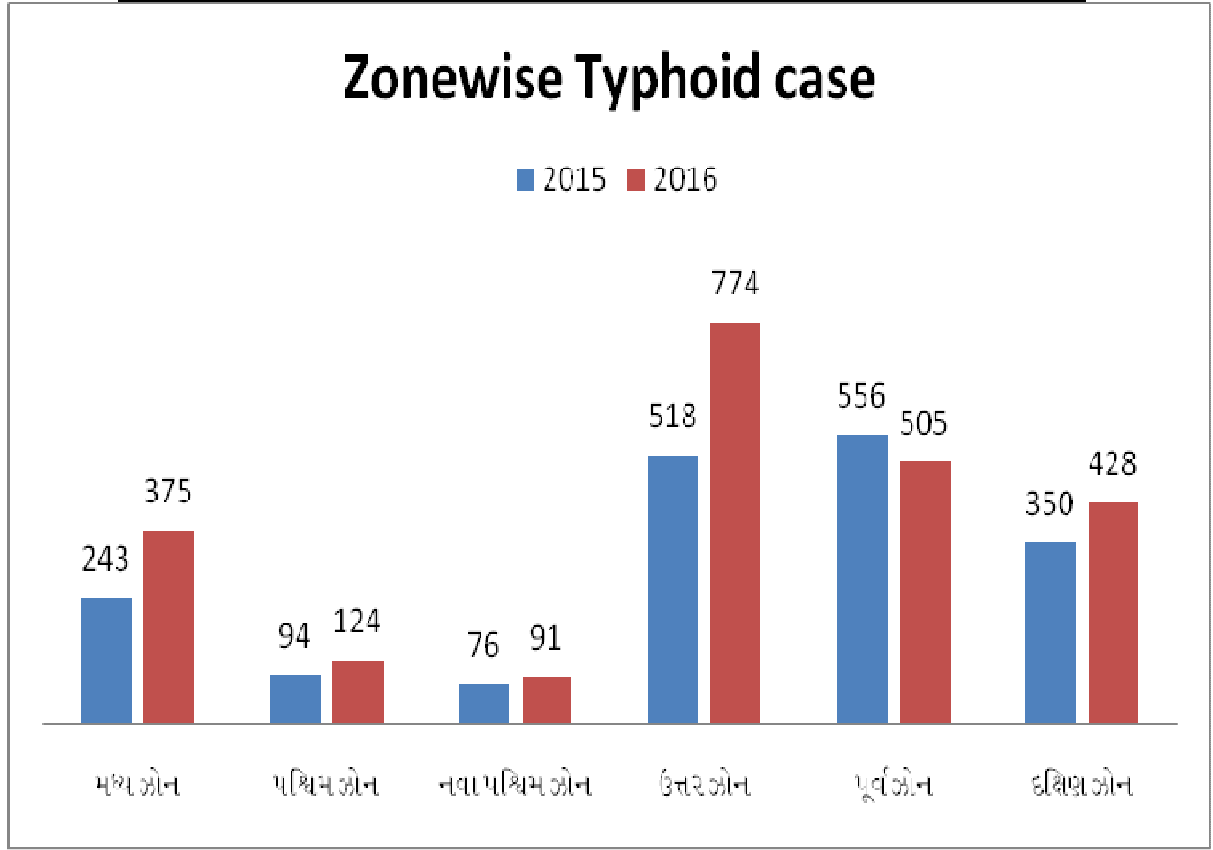
૮.૧ કમળાના કેસોનું ઝોન વાર્ષિક પત્રક

નં	ઝોનનું નામ	૨૦૧૫				૨૦૧૬			
		ઈન્ડોર	ઓ.પી.ડી.	કુલ	%	ઈન્ડોર	ઓ.પી.ડી.	કુલ	%
૧	મધ્ય ઝોન	૫૨૨	૦	૫૨૨	૨૦.૧	૪૨૮	૦	૪૨૮	૧૮.૨
૨	પશ્ચિમ ઝોન	૧૧૬	૦	૧૧૬	૪.૪	૧૩૭	૦	૧૩૭	૬
૩	નવા પશ્ચિમ ઝોન	૧૯૮	૦	૧૯૮	૭.૬	૨૩૩	૦	૨૩૩	૧૦
૪	ઉત્તર ઝોન	૪૩૨	૦	૪૩૨	૧૬.૬	૪૩૭	૦	૪૩૭	૧૮.૬
૫	પૂર્વ ઝોન	૫૯૫	૦	૫૯૫	૨૨.૯	૩૯૯	૦	૩૯૯	૧૭
૬	દક્ષિણ ઝોન	૭૩૦	૦	૭૩૦	૨૮.૧	૭૧૪	૦	૭૧૪	૩૦.૪
	કુલ	૨૫૯૩	૦	૨૫૯૩	૧૦૦.૦	૨૩૪૮	૦	૨૩૪૮	૧૦૦.૦

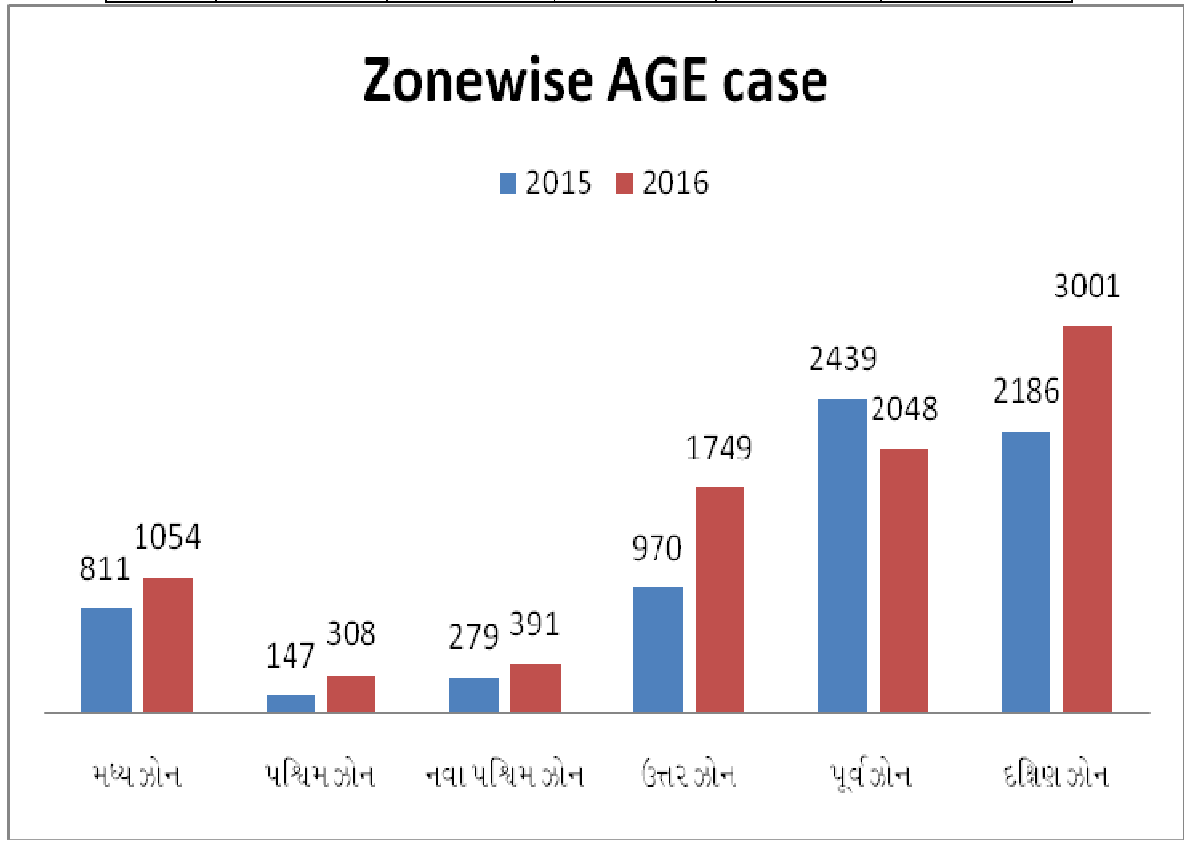
૮.૨ ટાઈફોઈડના કેસોનું ઝોન વાઈઝ પત્રક

નં	ઝોનનું નામ	૨૦૧૫		૨૦૧૬	
		કુલ	%	કુલ	%
૧	મધ્ય ઝોન	૨૪૩	૧૩.૨	૩૭૫	૧૬.૩
૨	પશ્ચિમ ઝોન	૯૪	૫.૧	૧૨૪	૫.૩
૩	નવા પશ્ચિમ ઝોન	૭૬	૪.૧	૯૧	૪
૪	ઉત્તર ઝોન	૫૧૮	૨૮.૧	૭૭૪	૩૩.૬
૫	પૂર્વ ઝોન	૫૫૬	૩૦.૨	૫૦૫	૨૨
૬	દક્ષિણ ઝોન	૩૫૦	૧૮.૦	૪૨૮	૧૮.૬
	કુલ	૧૮૩૭	૧૦૦.૦	૨૨૯૭	૧૦૦.૦

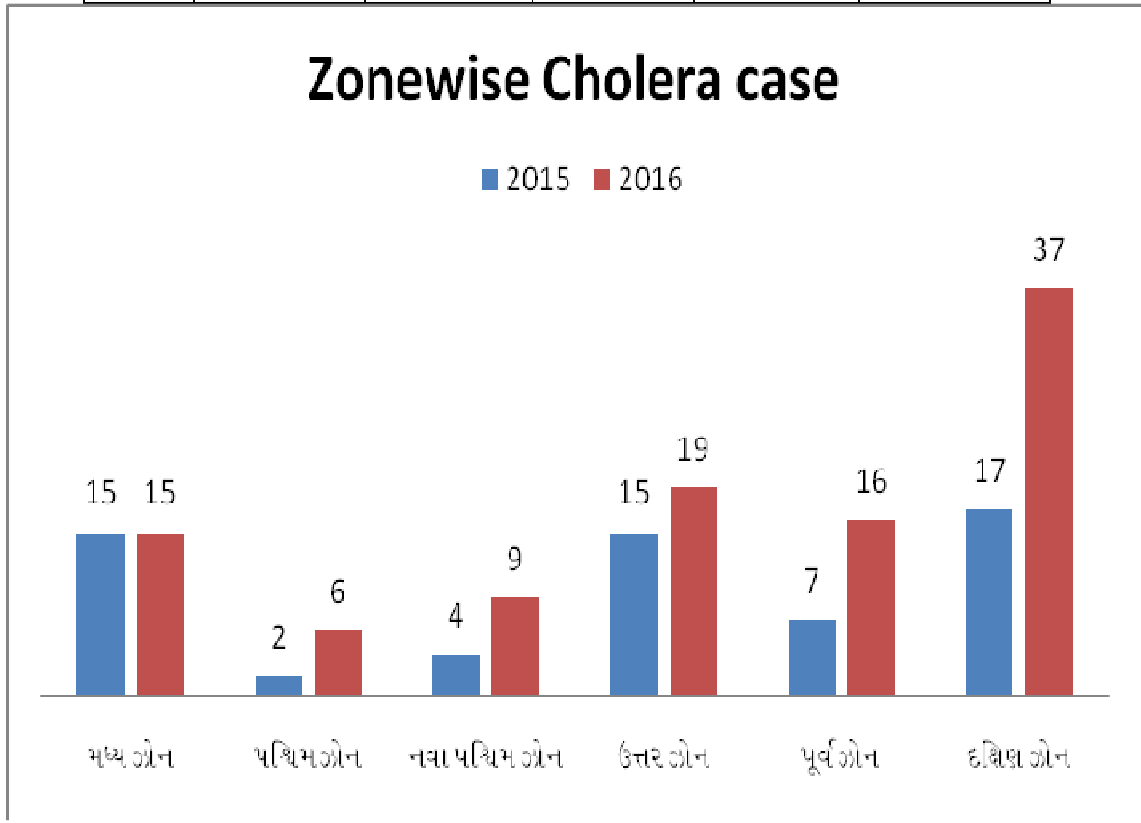
૮.૩ ઝાડા ઉલટીના કેસોનું ઝોન વાર્ષિક પત્રક

નં	ઝોનનું નામ	૨૦૧૫		૨૦૧૬	
		કુલ	%	કુલ	%
૧	મધ્ય ઝોન	૮૧૧	૧૧.૮	૧૦૫૪	૧૨.૩
૨	પશ્ચિમ ઝોન	૧૪૭	૨.૧	૩૦૮	૩.૬
૩	નવા પશ્ચિમ ઝોન	૨૭૯	૪.૦૮	૩૯૧	૪.૫
૪	ઉત્તર ઝોન	૯૭૦	૧૪.૧૯	૧૭૪૯	૨૦.૪
૫	પૂર્વ ઝોન	૨૪૩૯	૩૫.૬	૨૦૪૮	૨૪
૬	દક્ષિણ ઝોન	૨૧૮૬	૩૧.૯	૩૦૦૧	૩૫
	કુલ	૬૮૩૨	૧૦૦.૦	૮૫૫૧	૧૦૦.૦

૮.૪ કોલેરાના કેસોનું ઝોન વાર્ષિક પત્રક

નં	ઝોનનું નામ	૨૦૧૫		૨૦૧૬	
		કુલ	%	કુલ	%
૧	મધ્ય ઝોન	૧૫	૨૫	૧૫	૧૪.૭
૨	પશ્ચિમ ઝોન	૨	૩.૩	૬	૫.૮
૩	નવા પશ્ચિમ ઝોન	૪	૬	૯	૯
૪	ઉત્તર ઝોન	૧૫	૨૫	૧૯	૧૯
૫	પૂર્વ ઝોન	૭	૧૧.૬	૧૬	૧૬
૬	દક્ષિણ ઝોન	૧૭	૨૮.૩	૩૭	૩૬
	કુલ	૬૦	૧૦૦.૦	૧૦૨	૧૦૦.૦

૯:

૯.૧.૧ વર્ષ-૨૦૧૫ના ક્રમબદ્ધ કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
JAUNDICE CASES			
Sr.	Ward	2015	
Central Zone		Cases	Per.(%)
1	KHADIA	12	0.4
2	KALUPUR	68	2.6
3	DARIAPUR	74	2.8
4	SHAHPUR	77	2.9
5	RAIKHAD	47	1.8
6	JAMALPUR	157	6.0
7	DUDHESHWAR	12	0.4
8	MADHUPURA	24	0.9
9	GIRDHARNAGAR	51	1.9
West zone			
10	PALDI	9	0.3
11	VASNA	24	0.9
12	AMBAVADI	12	0.4
13	NAVRANGPURA	7	0.2
14	S.P.STEDIAM	4	0.1
15	NARANPURA	2	0.0
16	NAVA VADAJ	12	0.4
17	JUNA VADAJ	19	0.7
18	SABARMATI	16	0.6
19	CHANDKHEDA- MOTERA	11	0.4
New West Zone			
20	KALI	2	0.0
21	GOTA	4	0.1
22	RANIP	14	0.5
23	CHANDLODIYA	9	0.3
24	GHATLODIYA	3	0.1
25	THALTEJ	1	0.0
26	BODAKDEV	3	0.1
27	JODHPUR	5	0.1
28	VEJALPUR	69	2.6

29	SARKHEJ	88	3.3
North Zone			
30	ASARVA	78	3.0
31	NARODA-ROAD	15	0.5
32	SARASPUR	76	2.9
33	INDIA COLONY	14	0.5
34	KUBERNAGAR	36	1.3
35	SARDARNAGAR	15	0.5
36	SAIJPUR-BOGHA	37	1.4
37	THAKKAR NAGAR	28	1.0
38	NARODA	55	2.1
39	NOBLENAGAR	6	0.2
40	KRUSHNANAGAR	13	0.5
41	MEGHANINAGAR	59	2.2
East Zone			
42	BAPUNAGAR	84	3.2
43	RAKHIAL	81	3.1
44	GOMTIPUR	96	3.7
45	RAJPUR	6	0.2
46	AMRAIWADI	118	4.5
47	BHAIPURA HAT.	41	1.5
48	NIKOL	22	0.8
49	ODHAV	58	2.2
50	VIRATNAGAR	13	0.5
51	VASTRAL	32	1.2
52	MAHAVIRNAGAR	6	0.2
53	ARBUDANAGAR	1	0.0
54	RAMOL-HATHIJAN	37	1.4
South Zone			
55	MANINAGAR	34	1.3
56	KANKARIA	26	1.0
57	BAHERAMPURA	118	4.5
58	DANILIMDA	134	5.1
59	GHODASAR	35	1.3
60	VATVA	172	6.6
61	ISANPUR	119	4.5
62	LAMBHA	35	1.3
63	INDRAPURI	33	1.2
64	KHOKHRA	24	0.9

	TOTAL	2593	100
No.	Zone	Cases	Per.(%)
1	Central Zone	522	20.1
2	West Zone	116	4.4
3	N.West Zone	198	7.6
4	North Zone	432	16.6
5	East Zone	595	22.9
6	South Zone	730	28.1
		2593	100.0

૯.૧.૨ વર્ષ-૨૦૧૬ના ક્રમબદ્ધ કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
JAUNDICE CASES			
Sr.	Ward	2016	
Central Zone		Cases	Per.(%)
1	KHADIA	36	1.5
2	ASARVA	85	3.6
3	DARIAPUR	67	2.8
4	JAMALPUR	98	4.15
5	SHAHPUR	78	3.3
6	SHAHIBAUG	64	2.7
West zone			
7	NAVA VADAJ	27	1.1
8	NARANPURA	3	0.1
9	S.P.STEDIAM	11	0.4
10	VASNA	24	1.0
11	PALDI	13	0.5
12	RANIP	12	0.5
13	SABARMATI	20	0.8
14	CHANDKHEDA	12	0.5
15	NAVRANGPURA	15	0.6
New West Zone			
16	VEJALPUR	59	2.5
17	GHATLODIYA	10	0.4

18	JODHPUR	4	0.1
19	BODAKDEV	0	0
20	CHANDLODIA	15	0.6
21	SARKHEJ	59	2.5
22	MAKTAMPURA	82	3.4
23	THALTEJ	1	0.0
24	GOTA	3	0.1
North Zone			
25	KUBERNAGAR	79	3.3
26	BAPUNAGAR	75	3.1
27	SARASPUR RAKHIYAL	96	4.0
28	THAKKARBAPANAGAR	33	1.4
29	SAIJPUR-BOGHA	76	3.2
30	INDIA COLONY	4	0.1
31	SARDAR NAGAR	14	0.5
32	NARODA	60	2.5
East Zone			
33	BHAIPURA HAT.	52	2.2
34	AMRAIWADI	134	5.7
35	GOMTIPUR	65	2.7
36	VIRATNAGAR	11	0.4
37	ODHAV	65	2.7
38	NIKOL	18	0.7
39	VASTRAL	22	0.9
40	RAMOL-HATHIJAN	32	1.3

South Zone			
41	INDRAPURI	52	2.2
42	DANILIMDA	126	5.3
43	KHOKHRA	34	1.4
44	ISHANPUR	98	4.1
45	MANINAGAR	69	2.9
46	BEHRAMPURA	125	5.3
47	VATVA	125	5.3
48	LAMBHA	85	3.6
	TOTAL	2593	100
No.	Zone	Cases	Per.(%)
1	Central Zone	428	18.22
2	West Zone	137	5.83
3	N.West Zone	233	9.92
4	North Zone	437	18.61
5	East Zone	399	16.99
6	South Zone	714	30.40
	Total	2348	100

૯.૧.૨ - કમળાના કેસો માટે હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું આઈડેન્ટીફિકેશન : ઝોન વાઈઝ

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નોંધાયેલ કમળાના કુલ કેસોમાંથી જેમા વર્ષ-૨૦૧૫માં મધ્ય ઝોનમાંથી ૨૦.૧% કેસો , દક્ષિણ ઝોનમાં ૨૮.૧% કેસો અને પૂર્વ ઝોનમાં ૨૨.૮ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૫ના કુલ કેસોમાંથી ૭૦.૧૧% કેસો આ ત્રણ ઝોનનાં થાય છે. જ્યારે વર્ષ-૨૦૧૬માં મધ્ય ઝોનમાંથી ૧૮.૨% કેસો , દક્ષિણ ઝોનમાં ૩૦.૪% કેસો અને પૂર્વ ઝોનમાં ૧૬.૮ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૬ના કુલ કેસોમાંથી ૬૪.૧૫% કેસો આ ત્રણ ઝોનનાં થાય છે.તો આ ત્રણ ઝોન પર વધારે ધ્યાન રાખવામાં આવે તો આવતા સમયમાં કમળાના કેસોમાં ઘટાડો કરી શકાય. વધારામાં મધ્ય ઝોનમાં ૨૨.૮ % કેસો જમાલપુર વોર્ડમાં અને બીજા ૫૩.૭ % કેસો અસારવા, દરીયાપુર અને શાહપુર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. દક્ષિણ ઝોનમાં ૧૭.૬ % કેસો દાણીલીમડા વોર્ડમાં, ૩૫.૦ % કેસો બહેરામપુરા, વટવા અને ૨૫.૬ % કેસો ઈસનપુર, લાંબા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. પૂર્વ ઝોનમાં અમરાઈવાડી વોર્ડમાં ૩૩.૫ % કેસો અને ૪૫.૪ % કેસો ભાઈપુરા, ઓઢવ અને ગોમતીપુર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. આમ મધ્યઝોનના ૭૬.૫% કેસો જમાલપુર, દરીયાપુર, શાહપુર અને અસારવામાં નોંધાયેલ. જ્યારે દક્ષિણ ઝોનમાં ૭૮.૨% કેસો બહેરામપુરા, દાણીલીમડા, વટવા, ઈસનપુર અને લાંબા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને પૂર્વ ઝોનમાં ૭૮.૮% કેસો ગોમતીપુર, ભાઈપુરા, ઓઢવ અને અમરાઈવાડી વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. તેથી ઉપરોક્ત અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પુરતા રોગ અટકાયતી પગલાં હેલ્થ વિભાગ અને ઈજનેર વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવે તો અસરકારક પરિણામ મેળવી શકાય તેમ છે. આ સાથે ઝોન દ્વારા ઓળખી બતાવેલ હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું લીસ્ટ સામેલ છે.

૯.૨.૧ વર્ષ-૨૦૧૫ના ટાઇફોઇડના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
TYPHOID CASES			
Sr.	Ward	2015	
Central Zone		Cases	Per(%)
1	KHADIA	4	0.2
2	KALUPUR	32	1.7
3	DARIAPUR	23	1.2
4	SHAHPUR	51	2.7
5	RAIKHAD	18	0.9
6	JAMALPUR	32	1.7
7	DUDHESHWAR	12	0.6
8	MADHUPURA	10	0.5
9	GIRDHARNAGAR	61	3.3
West zone			
10	PALDI	3	0.1
11	VASNA	9	0.4
12	AMBAVADI	9	0.4
13	NAVRANGPURA	2	0.1
14	S.P.STEDIAM	3	0.1
15	NARANPURA	2	0.1
16	NAVA VADAJ	14	0.7
17	JUNA VADAJ	26	1.4
18	SABARMATI	14	0.7
19	CHANDKHEDA-MOTERA	12	0.6
New West Zone			
20	KALI	0	0
21	GOTA	2	0.1
22	RANIP	8	0.4
23	CHANDLODIYA	2	0.1
24	GHATLODIYA	3	0.1
25	THALTEJ	1	0.1
26	BODAKDEV	2	0.1
27	JODHPUR	1	0.1
28	VEJALPUR	25	1.3
29	SARKHEJ	32	1.7

North Zone			
30	ASARVA	112	6.9
31	NARODA-ROAD	12	0.6
32	SARASPUR	66	3.5
33	INDIA COLONY	8	0.4
34	KUBERNAGAR	64	3.4
35	SARDARNAGAR	13	0.7
36	SAIJPUR-BOGHA	60	3.2
37	THAKKAR NAGAR	38	2.0
38	NARODA	54	2.9
39	NOBLENAGAR	5	0.2
40	KRUSHNANAGAR	11	0.5
41	MEGHANINAGAR	75	4.0
East Zone			
42	BAPUNAGAR	92	5.0
43	RAKHIAL	76	4.1
44	GOMTIPUR	93	5.0
45	RAJPUR	6	0.3
46	AMRAIWADI	121	6.5
47	BHAIPURA HAT.	28	1.5
48	NIKOL	17	0.9
49	ODHAV	75	4.0
50	VIRATNAGAR	11	0.5
51	VASTRAL	15	0.8
52	MAHAVIRNAGAR	1	0.5
53	ARBUDANAGAR	1	0.5
54	RAMOL-HATHIJAN	20	1.0
South Zone			
55	MANINAGAR	23	1.2
56	KANKARIA	7	0.3
57	BAHERAMPURA	49	2.6
58	DANILIMDA	58	3.1
59	GHODASAR	5	0.2
60	VATVA	77	4.1
61	ISANPUR	64	3.4
62	LAMBHA	27	1.4
63	INDRAPURI	27	1.4
64	KHOKHRA	13	0.7
		0	0

		0	0
		0	0
		0	0
	TOTAL	1837	100.0
No.	Zone	Cases	Per(%)
1	Central Zone	243	13.2
2	West Zone	94	5.1
3	N.West Zone	76	4.1
4	North Zone	518	28.1
5	East Zone	556	30.2
6	South Zone	350	19.0
		1837	100.0

૯.૨.૨ વર્ષ-૨૦૧૬ના ટાઇફોઇડના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
JAUNDICE CASES			
Sr.	Ward	2016	
Central Zone		Cases	Per.(%)
1	KHADIA	16	0.6
2	ASARVA	136	5.9
3	DARIAPUR	40	1.7
4	JAMALPUR	42	1.8
5	SHAHPUR	51	2.2
6	SHAHIBAUG	90	3.9
West zone			
7	NAVA VADAJ	27	1.1
8	NARANPURA	3	0.1
9	S.P.STEDIAM	3	0.1
10	VASNA	32	1.3
11	PALDI	4	0.1
12	RANIP	7	0.3
13	SABARMATI	23	1.0
14	CHANDKHEDA	11	0.4
15	NAVRANGPURA	14	0.6
New West Zone			
16	VEJALPUR	26	1.1
17	GHATLODIYA	3	0.1

18	JODHPUR	4	0.1
19	BODAKDEV	3	0.1
20	CHANDLODIA	4	0.1
21	SARKHEJ	25	1.0
22	MAKTAMPURA	26	1.1
23	THALTEJ	0	0
24	GOTA	0	0
North Zone			
25	KUBERNAGAR	115	5.0
26	BAPUNAGAR	150	6.5
27	SARASPUR RAKHIYAL	175	7.6
28	THAKKARBAPANAGAR	42	1.8
29	SAIJPUR-BOGHA	159	6.9
30	INDIA COLONY	11	0.4
31	SARDAR NAGAR	30	1.3
32	NARODA	92	4.0
East Zone			
33	BHAIPURA HAT.	35	1.5
34	AMRAIWADI	149	6.4
35	GOMTIPUR	102	4.4
36	VIRATNAGAR	19	0.8
37	ODHAV	97	4.2
38	NIKOL	27	1.1
39	VASTRAL	44	1.9
40	RAMOL-HATHIJAN	32	1.3

South Zone			
41	INDRAPURI	34	1.4
42	DANILIMDA	56	2.4
43	KHOKHRA	11	0.4
44	ISHANPUR	76	3.3
45	MANINAGAR	41	1.7
46	BEHRAMPURA	59	2.5
47	VATVA	102	4.4
48	LAMBHA	49	2.1
	TOTAL	2297	100
No.	Zone	Cases	Per.(%)
1	Central Zone	375	16.3
2	West Zone	124	5.3
3	N.West Zone	91	3.9
4	North Zone	774	33.6
5	East Zone	505	21.9
6	South Zone	428	18.6
	Total	2297	100

૯.૨.૨ - ટાઈફોઈડના કેસો માટે હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું આઈડેન્ટીફિકેશન : ઝોન વાઈઝ

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નોંધાયેલ ટાઈફોઈડના કુલ કેસોમાંથી જેમા વર્ષ-૨૦૧૫માં પૂર્વ ઝોનમાંથી ૩૦.૨% કેસો અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૧૯.૦% કેસો તેમજ ઉત્તર ઝોનમાં ૨૮.૧ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૫ના કુલ કેસોમાંથી ૭૭.૦૩ % કેસો આ ત્રણ ઝોનનાં થાય છે. જ્યારે વર્ષ-૨૦૧૬માં પૂર્વ ઝોનમાંથી ૨૧.૯% કેસો અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૧૮.૬% કેસો તેમજ ઉત્તર ઝોનમાં ૩૩.૬ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૬ના કુલ કેસોમાંથી ૭૨.૨૧ % કેસો આ ત્રણ ઝોનનાં થાય છે. તો આ ત્રણ ઝોન પર વધારે ધ્યાન રાખવામાં આવે તો આવતા સમયમાં ટાઈફોઈડ કેસોમાં ઘટાડો કરી શકાય. વધારામાં પૂર્વ ઝોનમાં ૨૯.૫ % કેસો અમરાઈવાડી વોર્ડમાં અને બીજા ૩૯.૩ % કેસો ઓઢવ અને ગોમતીપુર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૨૩.૮ % કેસો વટવા વોર્ડમાં અને ૧૭.૭ કેસો ઈસનપુર વોર્ડમાં અને બીજા ૪૭.૭૧ % કેસો દાણીલીમડા, મણિનગર, બહેરામપુરા અને લાંબા ઈસનપુર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને ઉત્તર ઝોનમાં ૨૨.૬૦ % કેસો સરસપુર વોર્ડમાં અને ૨૦.૫૪ કેસો સૈજપુર બોધા વોર્ડમાં અને બીજા ૪૬.૧ % કેસો કુબેરનગર, બાપુનગર અને નરોડા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. આમ પૂર્વઝોનના ૬૮.૮ % કેસો ઓઢવ, ગોમતીપુર અને અમરાઈવાડી વોર્ડમાં નોંધાયેલ. જ્યારે દક્ષિણ ઝોનમાં ૮૯.૨૧ % કેસો મણિનગર, લાંબા, બહેરામપુરા, દાણીલીમડા, ઈસનપુર અને વટવા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને ઉત્તર ઝોનમાં ૮૯.૨૪ % કેસો સરસપુર, સૈજપુર, બાપુનગર, નરોડા અને કુબેરનગર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. તેથી ઉપરોક્ત અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પુરતા રોગ અટકાયતી પગલાં હેલ્થ વિભાગ અને ઈજનેર વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવે તો અસરકારક પરિણામ મેળવી શકાય તેમ છે. આ સાથે ઝોન દ્વારા ઓળખી બતાવેલ હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું લીસ્ટ સામેલ છે.

૯.૩.૧ વર્ષ-૨૦૧૫ ના ઝાડા ઉલ્ટીના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
G.E.CASES			
	Ward	2015	
	Central Zone	Cases	Per(%)
1	KHADIA	53	0.7
2	KALUPUR	125	1.8
3	DARIAPUR	66	0.9
4	SHAHPUR	139	2.0
5	RAIKHAD	98	1.4
6	JAMALPUR	241	3.5
7	DUDHESHWAR	21	0.3
8	MADHUPURA	17	0.2
9	GIRDHARNAGAR	51	0.7
	West zone		
10	PALDI	23	0.3
11	VASNA	35	0.5
12	AMBAVADI	13	0.1
13	NAVRANGPURA	9	0.1
14	S.P.STEDIAM	1	0.1
15	NARANPURA	6	0.8
16	NAVA VADAJ	11	0.1
17	JUNA VADAJ	28	0.4
18	SABARMATI	10	0.1
19	CHANDKHEDA-MOTERA	11	0.1
	New West Zone		
20	KALI	1	0.1
21	GOTA	1	0.1
22	RANIP	19	0.2
23	CHANDLODIYA	5	0.1
24	GHATLODIYA	2	0.1
25	THALTEJ	1	0.1
26	BODAKDEV	3	0.1
27	JODHPUR	8	0.1
28	VEJALPUR	93	1.3
29	SARKHEJ	146	2.1

North Zone			
30	ASARVA	123	1.8
31	NARODA-ROAD	46	0.6
32	SARASPUR	355	5.1
33	INDIA COLONY	56	0.8
34	KUBERNAGAR	45	0.6
35	SARDARNAGAR	15	0.2
36	SAIJPUR-BOGHA	57	0.8
37	THAKKAR NAGAR	82	1.2
38	NARODA	106	1.5
39	NOBLENAGAR	5	0.1
40	KRUSHNANAGAR	16	0.2
41	MEGHANINAGAR	64	0.9
East Zone			
42	BAPUNAGAR	451	6.6
43	RAKHIAL	432	6.3
44	GOMTIPUR	377	5.5
45	RAJPUR	21	0.3
46	AMRAIWADI	404	5.9
47	BHAIPURA HAT.	115	1.6
48	NIKOL	58	0.8
49	ODHAV	289	4.2
50	VIRATNAGAR	67	0.9
51	VASTRAL	77	1.1
52	MAHAVIRNAGAR	2	0.1
53	ARBUDANAGAR	6	0.1
54	RAMOL-HATHIJAN	140	2.0
South Zone			
55	MANINAGAR	129	1.8
56	KANKARIA	79	1.1
57	BAHERAMPURA	382	5.5
58	DANILIMDA	350	5.1
59	GHODASAR	54	0.7
60	VATVA	470	6.8
61	ISANPUR	387	5.6
62	LAMBHA	144	2.1
63	INDRAPURI	105	1.5
64	KHOKHRA	86	1.2

		0	0
		0	0
		0	0
		0	0
	TOTAL	6832	100.0
No.	Zone	Cases	Per(%)
1	Central Zone	811	11.8
2	West Zone	147	2.1
3	N.West Zone	279	4.0
4	North Zone	970	14.1
5	East Zone	2439	35.6
6	South Zone	2186	31.9
		6832	100.0

૯.૩.૨ વર્ષ-૨૦૧૬ના ઝાડા ઉલ્ટીના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
JAUNDICE CASES			
Sr.	Ward	2016	
Central Zone		Cases	Per.(%)
1	KHADIA	123	1.4
2	ASARVA	89	1.0
3	DARIAPUR	194	2.2
4	JAMALPUR	358	4.1
5	SHAHPUR	203	2.3
6	SHAHIBAUG	87	1.0
West zone			
7	NAVA VADAJ	39	0.4
8	NARANPURA	6	0.0
9	S.P.STEDIAM	20	0.2
10	VASNA	102	1.1
11	PALDI	47	0.5
12	RANIP	18	0.2
13	SABARMATI	11	0.1
14	CHANDKHEDA	9	0.1
15	NAVRANGPURA	56	0.6
New West Zone			
16	VEJALPUR	68	0.7
17	GHATLODIYA	7	0.0
18	JODHPUR	16	0.1

19	BODAKDEV	8	0.0
20	CHANDLODIA	8	0.0
21	SARKHEJ	109	1.2
22	MAKTAMPURA	172	2.0
23	THALTEJ	0	0
24	GOTA	3	0.4
North Zone			
25	KUBERNAGAR	68	0.7
26	BAPUNAGAR	492	5.7
27	SARASPUR RAKHIYAL	708	8.2
28	THAKKARBAPANAGAR	137	1.6
29	SAIJPUR-BOGHA	123	1.4
30	INDIA COLONY	54	0.6
31	SARDAR NAGAR	7	0.0
32	NARODA	160	1.8
East Zone			
33	BHAIPURA HAT.	180	2.1
34	AMRAIWADI	582	6.8
35	GOMTIPUR	457	5.3
36	VIRATNAGAR	80	0.9
37	ODHAV	300	3.5
38	NIKOL	71	0.8
39	VASTRAL	142	1.6
40	RAMOL-HATHIJAN	236	2.7
South Zone			

41	INDRAPURI	146	1.7
42	DANILIMDA	499	5.8
43	KHOKHRA	96	1.1
44	ISHANPUR	343	4.0
45	MANINAGAR	252	2.9
46	BEHRAMPURA	614	7.1
47	VATVA	673	7.8
48	LAMBHA	378	4.4
	TOTAL	8551	100
No.	Zone	Cases	Per.(%)
1	Central Zone	1054	12.3
2	West Zone	308	3.6
3	N.West Zone	391	4.5
4	North Zone	1749	20.4
5	East Zone	2048	23.9
6	South Zone	3001	35.0
	Total	8551	100

૯.૩.૩ - ઝાડા ઉલ્ટીના કેસો માટે હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું આઈડેન્ટીફિકેશન : ઝોન વાઈઝ

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નોંધાયેલ ઝાડા ઉલ્ટીના કુલ કેસોમાંથી જેમા વર્ષ ૨૦૧૫માં પૂર્વ ઝોનમાં ૩૫.૬ % , દક્ષિણ ઝોનમાં ૩૧.૦૯% કેસો અને ઉત્તર ઝોનમાં ૧૪.૧૯% કેસો નોંધાયેલ છે. આમ વર્ષ ૨૦૧૫ના કુલ કેસો માંથી ૮૦.૩૪% કેસો આ ત્રણ ઝોનના થાય છે. જ્યારે વર્ષ ૨૦૧૬માં પૂર્વ ઝોનમાં ૨૩.૯ % , દક્ષિણ ઝોનમાં ૩૫.૦% કેસો અને ઉત્તર ઝોનમાં ૨૦.૪% કેસો નોંધાયેલ છે. આમ વર્ષ ૨૦૧૬ના કુલ કેસો માંથી ૭૯.૧૩% કેસો આ ત્રણ ઝોનના થાય છે. તો ત્રણ ઝોન પર વધારે ધ્યાન રાખવામાં આવે તો આવતા સમયમાં ઝાડા-ઉલ્ટીના કેસોમાં ઘટાડો કરી શકાય. વધારામાં પૂર્વ ઝોનમાં ૨૮.૪૧% કેસો અમરાઈવાડી વોર્ડમાં, ૨૨.૩૧% કેસો ગોમતીપુર વોર્ડમાં તેમજ બીજા ૩૪.૬૪ % કેસો ભાઈપુરા, ઓઢવ તથા રામોલ હાથીજણ વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૨૨.૪૨% કેસો વટવા વોર્ડમાં , ૨૦.૪૫% કેસો બહેરામપુરા વોર્ડ તેમજ બીજા ૪૦.૬૩% કેસો દાણીલીમડા, મણિનગર અને લાંભા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. ઉત્તર ઝોનમાં ૪૦.૪૮% કેસો સરસપુર વોર્ડમાં તેમજ ૪૫.૦૧ % કેસો સૈજપુર, બાપુનગર અને નરોડા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. આમ પૂર્વ ઝોનના ૮૫.૩૬ % કેસો ભાઈપુરા, ગોમતીપુર, ઓઢવ, રામોલ હાથીજણ અને અમરાઈવાડી વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. જ્યારે દક્ષિણ ઝોનમાં ૮૩.૦૫% કેસો બહેરામપુરા, મણિનગર, વટવા, લાંભા અને દાણીલીમડા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. જ્યારે ઉત્તર ઝોનમાં ૮૫.૪૯ % કેસો સરસપુર, સૈજપુર, બાપુનગર અને નરોડા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. તેથી ઉપરોક્ત અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પુરતા રોગ અટકાયતી પગલાં હેલ્થ વિભાગ અને ઈજનેર વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવે તો અસરકારક પરિણામ મેળવી શકાય તેમ છે. આ સાથે ઝોન દ્વારા ઓળખી બતાવેલ હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું લીસ્ટ સામેલ છે.

૯.૪.૧ વર્ષ-૨૦૧૫ના કોલેરાના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
CHOLERA CASES			
Sr.	Ward	2015	
Central Zone		Cases	Per(%)
1	KHADIA	0	0.0
2	KALUPUR	1	1.6
3	DARIAPUR	1	1.6
4	SHAHPUR	3	0.5
5	RAIKHAD	1	1.6
6	JAMALPUR	3	0.5
7	DUDHESHWAR	2	3.3
8	MADHUPURA	2	3.3
9	GIRDHARNAGAR	2	3.3
West zone			
10	PALDI	0	0.0
11	VASNA	0	0.0
12	AMBAVADI	0	0.0
13	NAVRANGPURA	0	0.0
14	S.P.STEDIAM	1	1.6
15	NARANPURA	0	0.0
16	NAVA VADAJ	1	1.6
17	JUNA VADAJ	0	0.0
18	SABARMATI	0	0.0
19	CHANDKHEDA-MOTERA	0	0.0
New West Zone			
20	KALI	0	0.0
21	GOTA	0	0.0
22	RANIP	0	0.0
23	CHANDLODIYA	0	0.0
24	GHATLODIYA	0	0.0
25	THALTEJ	0	0.0
26	BODAKDEV	0	0.0
27	JODHPUR	0	0.0
28	VEJALPUR	1	1.6
29	SARKHEJ	3	0.5
North Zone			

30	ASARVA	0	0.0
31	NARODA-ROAD	2	3.3
32	SARASPUR	0	0.0
33	INDIA COLONY	0	0.0
34	KUBERNAGAR	8	13.3
35	SARDARNAGAR	1	1.6
36	SAIJPUR-BOGHA	2	3.3
37	THAKKAR NAGAR	0	0.0
38	NARODA	0	0.0
39	NOBLENAGAR	1	1.6
40	KRUSHNANAGAR	0	0.
41	MEGHANINAGAR	1	1.6
East Zone			
42	BAPUNAGAR	0	0.0
43	RAKHIAL	0	0.0
44	GOMTIPUR	0	0.0
45	RAJPUR	2	3.3
46	AMRAIWADI	3	0.5
47	BHAIPURA HAT.	1	1.6
48	NIKOL	1	1.6
49	ODHAV	0	0.0
50	VIRATNAGAR	0	0.0
51	VASTRAL	0	0.0
52	MAHAVIRNAGAR	0	0.0
53	ARBUDANAGAR	0	0.0
54	RAMOL-HATHIJAN	0	0.0
South Zone			
55	MANINAGAR	0	0.0
56	KANKARIA	0	0.0
57	BAHERAMPURA	2	3.3
58	DANILIMDA	3	0.5
59	GHODASAR	0	0.0
60	VATVA	3	0.5
61	ISANPUR	1	1.6
62	LAMBHA	7	11.6
63	INDRAPURI	0	0.0
64	KHOKHRA	1	1.6
		0	0.0
		0	0

		0	0
		0	0
	TOTAL	60	100.0
No.	Zone	Cases	Per(%)
1	Central Zone	15	25.0
2	West Zone	2	3.3
3	N.West Zone	4	6.6
4	North Zone	15	25.0
5	East Zone	7	11.6
6	South Zone	17	28.3
		60	100.0

૯.૪.૨ વર્ષ-૨૦૧૬ના કોલેરાના કેસોની વોર્ડવાઈઝ માહિતી

AHMEDABAD MUNICIPAL CORPORATION (HEALTH EPIDEMIC)			
Cholera CASES			
Sr.	Ward	2016	
Central Zone		Cases	Per.(%)
1	KHADIA	1	0.9
2	ASARVA	2	1.9
3	DARIAPUR	0	0
4	JAMALPUR	8	7.8
5	SHAHPUR	2	1.9
6	SHAHIBAUG	2	1.9
West zone			
7	NAVA VADAJ	0	0
8	NARANPURA	0	0
9	S.P.STEDIAM	3	2.9
10	VASNA	1	0.9
11	PALDI	0	0
12	RANIP	0	0
13	SABARMATI	0	0
14	CHANDKHEDA	0	0
15	NAVRANGPURA	2	1.9
New West Zone			
16	VEJALPUR	1	0.9
17	GHATLODIYA	0	0
18	JODHPUR	0	0

19	BODAKDEV	0	0
20	CHANDLODIA	0	0
21	SARKHEJ	1	0.9
22	MAKTAMPURA	6	5.8
23	THALTEJ	0	0
24	GOTA	1	0.9
North Zone			
25	KUBERNAGAR	5	4.9
26	BAPUNAGAR	0	0
27	SARASPUR RAKHIYAL	1	0.9
28	THAKKARBAPANAGAR	4	3.9
29	SAIJPUR-BOGHA	7	6.8
30	INDIA COLONY	1	0.9
31	SARDAR NAGAR	1	0.9
32	NARODA	0	0
East Zone			
33	BHAIPURA HAT.	3	2.9
34	AMRAIWADI	2	1.9
35	GOMTIPUR	2	1.9
36	VIRATNAGAR	2	1.9
37	ODHAV	1	0.9
38	NIKOL	2	1.9
39	VASTRAL	0	0
40	RAMOL-HATHIJAN	4	3.9
South Zone			

41	INDRAPURI	0	0
42	DANILIMDA	2	1.9
43	KHOKHRA	3	2.9
44	ISHANPUR	0	0
45	MANINAGAR	1	0.9
46	BEHRAMPURA	15	14.7
47	VATVA	5	4.9
48	LAMBHA	11	10.7
	TOTAL	102	100
No.	Zone	Cases	Per.(%)
1	Central Zone	15	14.7
2	West Zone	6	5.8
3	N.West Zone	9	8.8
4	North Zone	19	18.6
5	East Zone	16	15.6
6	South Zone	37	36.2
	Total	102	100

૯.૪.૩ - કોલેરા માટે હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું આઈડેન્ટીફિકેશન : ઝોન વાઈઝ

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં નોંધાયેલ કોલેરાના કુલ કેસોમાંથી જેમા વર્ષ-૨૦૧૫માં ઉત્તર ઝોનમાં ૨૫% કેસો, મધ્ય ઝોનમાં ૨૫ % કેસો અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૨૮.૩ % કેસો તેમજ પૂર્વ ઝોનમાં ૧૧.૬ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૫ના કુલ કેસોમાંથી ૮૯.૯% કેસો આ ચાર ઝોનનાં થાય છે. જ્યારે વર્ષ-૨૦૧૬માં ઉત્તર ઝોનમાં ૧૮.૬% કેસો, મધ્ય ઝોનમાં ૧૪.૭ % કેસો અને દક્ષિણ ઝોનમાં ૩૬.૨ % કેસો તેમજ પૂર્વ ઝોનમાં ૧૫.૬ % કેસો નોંધાયેલ છે. જેથી વર્ષ-૨૦૧૬ના કુલ કેસોમાંથી ૮૩.૨૧% કેસો આ ચાર ઝોનનાં થાય છે. તો આ ચાર ઝોન પર વધારે ધ્યાન રાખવામાં આવે તો આવતા સમયમાં કોલેરાના કેસોમાં ઘટાડો કરી શકાય. વધારામાં ઉત્તર ઝોનમાં ૩૬.૮% કેસો સૈજપુર બોધા વોર્ડમાં ૪૭.૦૩ % કેસો કુબેરનગર અને ઠક્કરનગર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. મધ્ય ઝોનમાં ૫૩.૩% કેસો જમાલપુર વોર્ડમાં, ૩૯.૯ % કેસો અસારવા, શાહપુર અને શાહીબાગ વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. દક્ષિણ ઝોનમાં ૪૦.૫૪ % બહેરામપુરા વોર્ડમાં અને ૪૨.૨૩ % કેસો લાંબા અને વટવા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. પૂર્વ ઝોનમાં ૨૫.૦૦ % કેસો રામોલ હાથીજણ વોર્ડમા , ૧૮.૦૭% કેસો ભાઈપુરા વોર્ડમાં અને ૫૦.૦૦% કેસો અમરાઈવાડી, ગોમતીપુર, વિરાટનગર અને નિકોલ વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. આમ ઉત્તર ઝોનના ૩૬.૦૮% કેસો સૈજપુર બોધા વોર્ડમાં, ૪૭.૩% કેસો કુબેરનગર અને ઠક્કરનગર વોર્ડમાં નોંધાયેલ. મધ્ય ઝોનમાં ૯૩.૨ % કેસો જમાલપુર, અસારવા, શાહીબાગ અને શાહપુર વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. દક્ષિણ ઝોનમાં ૮૨.૭૭ % કેસો બહેરામપુરા, વટવા અને લાંબા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે અને પૂર્વ ઝોનમાં ૯૩.૦૭ % કેસો અમરાઈવાડી, ગોમતીપુર, વિરાટનગર અને નિકોલ અને ભાઈપુરા વોર્ડમાં નોંધાયેલ છે. તેથી ઉપરોક્ત અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં પુરતા રોગ અટકાયતી પગલાં હેલ્થ વિભાગ અને ઈજનેર વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવે તો અસરકારક પરિણામ મેળવી શકાય તેમ છે. આ સાથે ઝોન દ્વારા ઓળખી બતાવેલ હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું લીસ્ટ સામેલ છે.

૧૦. હાઈરીસ્ક વિસ્તારોનું આઈડેન્ટીફિકેશન: ઝોન વાઈઝ

ક્રમ	ઝોનનું નામ	વોર્ડનું નામ	વિસ્તારનું નામ
૧	પશ્ચિમ ઝોન	પાલડી	સુખીપુરા રબારી વાસનાં છાપરાં, ગણેશ નગરનાં છાપરાં, ભગવાન નગરનો ટેકરો, આંબેડકર કોલોની, મારવાડી ની ચાલી, ભુદરપુરા રોડ, રામી રમણ લાલની ચાલી, મેનતપુરાની ચાલી, કાશ્મીરા નાં છાપરાં, એન.આઈ.ડી. નાં છાપરાં
		વાસણા	સોરાઈ નગર, યોગેશ્વર નગર, પ્રવિણ નગર, વણઝારા વાસ, ગુપ્તા નગર, સોમેશ્વર નગર, ઈ.ડબલ્યુ.એસ. ક્વાર્ટસ
		નવરંગપુરા	ગુલબાઈ ટેકરા, રાજીવ નગર
		સ્ટેડીયમ	હનુમાનપુરાનો ખાડો, જૂનાવાડજ સર્કલ, રબારી વસાહત, રામાપીરનો ટેકરો, ચંદ્ર ભાગા હાઉસીંગ, નટનાં છાપરાં-જવેરી પાર્ક રોડ, મદ્રાસીની ચાલી, ચીમનભાઈ બ્રિજ નીચે
		નારણપુરા	ગોપાલનગર, સવિદ્યુજનાં છાપરાં, ખોડીયાર નગરનાં છાપરા, સંજય નગર, દરબારની ચાલી, ચામુંડા નગર
		નવા વાડજ	જવાહર નગરનાં છાપરાં, (જૂની રેલવે લાઈન), ગાંધી નગર ટેકરા, વાસુકી નગર, બલોલ નગરનાં છાપરાં, મહેસાણા નાળું, (વણઝારા વાસ, મોતીવાસ)
		રાણીપ	બકરા મંડી, છારા નગર
		સાબરમતી	ગાંધીવાસ ૧-૨, કેલાસ નગર, તપોવન, ચિમનભાઈ બ્રિજ નીચેનાં છાપરાં, મદ્રાસીની ચાલી, જે.પી.ની ચાલી, લક્ષ્મી નગર, ગણેશ નગર, વેલજીભાઈ નો કૂવો
ચાંદ્રખેડા	ખોડીયાર નગર, ડી કેબીન, વિસતમાતા નાં છાપરાં, ગુ.હા. બોર્ડ (ગાયત્રી નગર), જગનાળા તલાવડી		
૨	દક્ષિણ ઝોન	મણીનગર	ઉત્તમનગર ક્વાર્ટર્સ, બબા પટેલના છાપરા, મજુરગામ, મીલ્લતનગર, સોનીનું ખેતર, બળીયાકાકાના છાપરા
		બહેરામપુરા	બોમ્બે હોટલ, ખોડીયારનગર, રામરહીમનો ટેકરો, સંતોષનગર, શક્તી સોસાયટી, સાર્થડ એન્ડ સર્વિસ, રેહમાની મહોલ્લો, અલ્લાનગર, નુરાની મહોલ્લો, દુધવાળી ચાલી, ફેઝલનગર, બોમ્બે હોટલ, વસંત રજ્જબ ક્વાર્ટર્સ
		દાણીલીમડા	સાકળચંદ્રમુખીની ચાલી, હેલ્થ સ્ટાફ ક્વાર્ટર્સ, બળીયાકાકાના છાપરા, નાળા રોડ, ચોર્યાસીની ચાલ, પઠાણની ચાલી, હીરાલાલની ચાલી, વાસુદેવ ધનજીની ચાલી (ભીલ વાસ), પરીક્ષીતલાલનગર, ચંડોળાના છાપરા, નવાબનગર, શાહઆલમ, ૩૨ પ્લોટ, જીતુભગત કંપાઉન્ડ
		ઈન્દ્રપુરી	કેવડાવાલી ચાલી, માતૃભક્તીની ચાલી, નરસીહનગર, જય ભવાનીનગર, અંબીકા નગર, નીતીનગર

		વટવા	યુનારાવાસ, વણકરવાસ, નવાપુરા, ઈ.ડબલ્યુ.એસ.ક્વાટર્સ(ચાર માળીયા), મકદુમનગર, સૈયદવાડી
		ઈશનપુર	ચામુંડાનગર, કાળી તલાવળી, સત્તાધાર સોસાયટી, વટવારોડ, ઈશનપુરગામ, રામવાડીના છાપરા, ઠાકોરવાસ
		ખોખરા	સ્લમક્વાટર્સ, રેલ્વેના છાપરા, રામધડીયાના છાપરા, મરીયમબીબી મસ્જીદપાસેનો વિસ્તાર
		લાંભા	રંગોલીનગર, કોયલીતલાવડી, નારોલ કોર્ટનો વિસ્તાર, શાહવાડી, ઈન્દીરાનગર-૧, ૨, ભારતનગર, ઉમંગ રેસીડેન્સી, વેરાઈનગર, અલીફનગર, ગણેશનગર, પીપળજ
	નવા પશ્ચિમ ઝોન	ચાંદલોડીયા	સંત રોહીદાસ નગર, ઘનહરીપાર્ક, ગણેશનગર, શીવશક્તીનગર, ન્યુ રણછોડ નગર, રણછોડ નગર ૧ થી ૪
		ઘાટલોડીયા	લક્ષ્મણગઢ, ખોડીયા નગર, એમ.બી. પટેલ છાંપરા, ગોપાલ નગર, જોગણીનગર વિસત નગર, રન્ના પાર્ક, નાગજી ચાલી, બબુબેન ચાલી
		થલતેજ	મલાવ તળાવ
		બોડકદેવ	રણુજાનગર વિ-૨, વૃંદાવન આવાસ, બોડકદેવ ગામ, નર્મદા આવાસ, આંબલીગામ રણછોડ પુરા, વાલ્મીકી આવાસ યોજના, ભરવાડવાસ વસ્ત્રાપુર, ચંદુજીની ચાલી વસ્ત્રાપુર, સરકારી વસાહત, ગોકુલ નગર છાંપરા, મેમનગર ગામ, જાદવનગર વિસ્તાર , વાળીનાથ, આરએમએસ તળાવ છાંપરા
		મકતમપુરા	ટીચર્સ સોસાયટી, મક્કા નગર સોસાયટી, સંકલીતનગર એચ.આઈ.જે, ૨ ઈમારતે સરૈયા, બરફ ફેક્ટરીના છાંપરા, લાલબાગ, ઉર્વાપાર્ક, ફઝલે રહેમાની ૧થી ૩
		સરખેજ	મહાકાળીનાં છાંપરા, યુનારાવાસ, તાજપીરનો ટેકરો, નહેરુનગર છાંપરા, રાજીવનગર, છીપાનગર, સીદીકાબાદ કોલોની, શાસ્ત્રીનગર છાંપરા, સપના સીનેમા છાંપરા, આઝાદનગર, રોહીતવાસ, સીપાઈવાસ, સી.એચ.સી. છાંપરા, સુર્યનગર ચંન્દ્રનગર, સંઈ સુથારવાડીના છાંપરા, યુનારા વાસ, ઈન્દીરાનગર, કાદરીબાપુની ચાલી
૪	મધ્ય ઝોન	ખાડીયા	અફઝલખાનનો ટેકરો, કાંટોડીયાવાસ, દોલતખાના, યુનારાવાસ, રૂઘનાથપુરા/બશીપુરા, સોદાગરની પોળ, બાબુલઠાની ચાલી, પટવા શેરી,
		દરીયાપુર	બાકર અલીની ચાલી, બાકર અલીની વાડી, આઝાદ ગલી, નવ ઘરીનો ખાંચો, રાદાહ ક્રિશ્ચની ચાલી, મણિલાલ મોતીલાલની ચાલી, કીડી પાડાની પોળ, ભોંઈ વાડા

		રાયખડ	સોદાગરની પોળ, સરદારબ્રીજ
		દુધેશ્વર	ઈન્દિરનગરના છાપરા, ફાયરબ્રીગેડ ક્વાર્ટર્સ બ્લોક -એ, માકુભાઈનાં છાપરા
		શાહીબાગ	શાંતિપુરા મનુભાઈની ચાલી, લાખાજી કુંવરજીની ચાલી
૫	ઉત્તરઝોન	સરદારનગર	ભદ્રેશ્વર સોસાયટી ,રમેશદત્તકોલોની ભીલવાસ ,જયશક્તિનગર હાસોલ ,ખોડીયારનગર , અબિકાનગર રેલ્વે ટકક ,શીવ શક્તીનગર
		નરોડા	મફતનગર દેવી સીનેમા સામે,રામદેવનગરની ચાલી, ધેગામ રોડ ,ચામુંડાની ચાલી,રેલ્વે કોસીગ પાસે, જવાહરનગર,એસ.ટી. વર્કશોપ પાછળ , હુસેન રનગર,એસ.ટી. વર્કશોપ પાછળ , લક્ષ્મીનગરની ચાલી ,સુતર કારખાના રોડ
		કુબેરનગર	જય યોગેશ્વરનગર- કુભાજીની ચાલી ,હનુમાનનગર ,કુભાજીની ચાલી , પટણીનગર ,કુભાજીની ચાલી ,ધુપસીગ મોહનસીગ લાઈન ,કુભાજીની ચાલી , સંતોષીનગર છાપેરા,છેલ્લુ બસ સ્ટેન્ડ , ઓમકારનગર -શાતીસાગર ,છેલ્લુ બસ સ્ટેન્ડ , ગંગાનગર ગુરુકૃપાનગરની ચાલી , અમરાજીનગર -૧,૨,૩ ભાર્ગવ રોડ , પરિહારનગર - ૧,૨,૩ , સુદરસીહની ચાલી,વિધાનગર , પુષ્પાનગર વિસ્તાર ,નહેરુનગર વિસ્તાર
		સૈજપુર	અનીલ વકીલની ચાલી મેમ્કો , પ્રેમનગર મેમ્કો , આંબેડકરનગર મેમ્કો , શકિનગર મેમ્કો , કૌલાશનગર મેમ્કો , માણેકનાથનગર મેમ્કો , ગાયત્રીનગર સોસાયટી , ગીરીવૃન્દ સોસાયટી , ચેહરનગર , પાટીયાનગર , વંદના પાર્ક ,હીરાવાડી , કામેશ્વર પાર્ક , ઘનલક્ષ્મી સોસાયટી , અંજના પાર્ક , લક્ષ્મીનારાયણ સોસાયટી , ઘનશ્યામ પાર્ક ,હીરાવાડી , ઉમંગ ટેનામેન્ટ ,હીરાવાડી , પ્રભાકર સોસાયટી , સુમીન પાર્ક ,જી.ડી.રોડ , સંતોષીનગર ,ઉમાસ્કુલ રોડ , કેકાડી વાસ ,એ વોર્ડ , ચારણવાસ,એ વોર્ડ
		બાપુનગર	અકબરનગરના છાપરા ,સોનેરીયાની ચાલી , જમનાનગર , ચુંવાળનગર , કબીરવાડી, વીરાભગતની ચાલી , રાધારમણની ચાલી , શાસ્ત્રીનગરના છાપરા
		ઈનડીયા કોલોની	રામલાલની ચાલી ,પ્રજજવલ્લભપુરાની ચાલી ,સી કોલોની ,દરજીની ચાલી , કુવણની ચાલી , ઈટવાડો તથા ચાલીઓ , હનુમાનીપુરાની ચાલી , હવાડા ક્વાટર વિજયમીલ , પ્રતિક ટનામેન્ટ , વાસુભાઈની ચાલી , રામપ્રસાદની ચાલી , ગોપી ફ્લેટ , સપના ફ્લેટ , અંબર કોલોની , અંબુજાનગર
		ઠકકરનગર	ચામુંડાની ચાલી , ચિકન ગલી , અરજણબાપાની ગલી , ગોકુલનગર , ગંગાનગર , રાજાવીર સોસાયટી , ભોજરાજની ચાલી , સંત રોહીદાસનગર , પ્રેમજી નાનજીની ચાલી , ભરવાડવાસ- શક્તિનગર

		સરસપુર	રામીની ચાલી , પટેલ પરમાનંદની ચાલી , ધુળાભાઈની ચાલી , સુર્યલોક સોસાયટી , જુની કસાઈની હાલી , મુલ્લા ઈબ્રાહીમની ચાલી , બણાલાપીરની ચાલી , પઠાણની ચાલી , જાલમપુરીની ચાલી , પટેલ પરમાનંદની ચાલી , નાની પરમાનંદની ચાલી , સોનેરીયા બ્લોક, સુલેમાન રોજાની ચાલી , નિર્મળપુરાની ચાલી , પીકર્સની ચાલી , બાપાલાલ કડીયાની ચાલી
૬	પૂર્વઝોન	ગોમતીપુર	અંસારનગર, સુંદરમનગર, વિશ્વનાથનગર, ભારતીયનગર, નાગોરીની ચાલી , નુરભાઈ ધોબીની ચાલી, પાકવાડા, વાજાવાળી ચાલી, ધાબાવાળી ચાલી, પુજારીની ચાલી, કસાઈની ચાલી, સારંગપુર હેલથ સ્ટાફ ક્વાર્ટર્સ
		અમરાઈવાડી	એ.ઈ.સી ટોરેન્ટનો સામેનો ભાગ (સ્લમ ક્વાર્ટર્સ), મથુર માસ્તરની ચાલીનો આજુ બાજુનો વિસ્તાર, શીવાનંદનગર, ગુલાબનગરનો વિસ્તાર
		ભાઈપુરા	મનહરકોલોની, ઈશ્વરકૃપારોડ ભાઈપુરા, નહેરુનગર, સી.ટી.એમ રોડ ભાઈપુરા, અગ્રવાલની ચાલી, અગ્રવાલ કોમ્યુનીટી હોલ પાસે, ભાઈપુરા, ભોલે ભંડારીની ચાલી, અગરવાલ રોડ, ભારતીનગર, અગ્રવાલ રોડ, એકતા એપાર્ટમેન્ટ, સી.ટી.એમ રોડ
		વિરાટનગર	ફકીર રાવલની ચાલી, લીલાનગર, રામદેવનગર ટેકરો, ગાયત્રીનગર, લલ્લુ ગોરધનની ચાલી, કુંદનનગર, ઈન્દિરા આઝાદનગરના છાપરા, ઝાલાનગર, સંતોષીનગર, અંબિકાનગરના છાપરા, હીરાનગર મુખીનગર, મનુસાહેબની જજની ચાલી, સુરજનગરના છાપરા, છોટાલાલની ચાલી, સમાજનવરચના, હેમાબિજલની ચાલી, મોતીભગતની ચાલી, ચંદ્રભાગા, હનુમાનનગર, ગણેશનગર, સોમાબેચરની ચાલી, બળિયાદેવનો ટેકરો, ગરીબનગર, નુરનગર, નાથા મંગળના છાપરા, મણીલાલ મથુરની ચાલી, યુનીલાલ દેવશંકરની ચાલી
		ઓઢવ	ઈન્દિરાનગરના છાપરા ૧, ૨, ગણેશ કોલોની, ઓઢવ ગામ, સરણીયાવાસ, જીવન જ્યોત ઈ.ડબ્લ્યુ.એસ ક્વાર્ટર્સ, આંબેડકર આવાસ ઈ.ડબ્લ્યુ.એસ, ખેતાવણઝારાના છાપરા, ઘાંચીની ચાલી, મોતી ભગતની ચાલી, ભલાનીનગર, રબારી વસાહત ૪ રાધેશ્યામ નેળિયુ

		નિકોલ	હરીવિલા ફલેટ, બાપા સીતારામ ચોક, નરનારાયણ ડુપ્લેક્ષ, ખોડિયાર મંદિર, કર્ણાવતી સોસાયટી, શુકન ચાર રસ્તા પાસે,
		વસ્ત્રાલ	મહાકાળી પાક/ ખુશીનગર, કર્ણાવતીનગર, કાસકીયાવાસ, ઈન્દીરાનગર, બબાજીની ચાલી, દિપાલીનગરનાં કાચા છાંપરા, રામનગર, પાર્વતીનગર, લક્ષ્મીનગર
		રામોલ	યુનારાવાસ રામોલ ગામ, સુરતી સોસાયટી રામોલ રોડ, , ચીકાનગર- હાથીજણ રોડ, ગાયત્રીનગર - ભકિતમાર્ગ, ખાનવાડી - ગફુરબસ્તી રામોલ, રાજીવનગર- જમઈનગરટેકરા, જામફળવાડી, ગાયત્રીનગર - જાનીયાપીરનો ટેકરો, ગોપીનગર, શ્રીરામનગર, કૈલાસનગર, હનુમાનનગર, હનુમાનનગર- જશોદાનગર, નવી રબારી વસાહત, સરણીયાવાસ

૧૧. રોગચાળા અંગે લેવાના થતાં પગલાં, સમય અને તેના અમલીકરણ દર્શાવતું પત્રક

ક્રમ	રોગચાળો થવાનું કારણ	લેવાના થતાં પગલા	લેવાના થતા પગલાનો સમયગાળો	અમલીકરણ વિભાગ
૧	પાણીની લાઈનમાં લીકેજના કારણે ગટરનું પાણી ભળવું	પાણીનું સામાન્ય લીકેજ તાત્કાલિક ૨૪ કલાકમાં રીપેર થાય. અને બાકીના કિસ્સામાં તાત્કાલિક કામગીરી હાથ ધરવામાં આવે.	૨૪ કલાકની અંદર	એ.સી.ઈશ્રી વોર્ડ
૨	ગેરકાયદેસર સોસાયટી અને ચાલી દ્વારા કોર્પોરેશનની પાણીની લાઈનમાં ગેરકાયદેસર જોડાણો	ઈજનેર ખાતા દ્વારા જરૂરી નિતી બનાવી ગેરકાયદેસર સોસાયટી અને ચાલીઓને જરૂરી ચાર્જિસ વસુલ કરી, પાકું પાણીનું કનેક્શન આપવામાં આવે તો કોર્પોરેશન અને સોસાયટીની લાઈન વૈજ્ઞાનિક ઢબે જોડી શકાય. કાચા કનેક્શન તાત્કાલિક બંધ કરવા	જાન્યુઆરી થી માર્ચ	એ.સી.ઈશ્રી વોર્ડ
૩	પ્રાઈવેટ કંપનીના ખોદકામ દરમ્યાન પાણીના કનેક્શનો અને ગટરનું કનેક્શન તુટવાથી	-ટેલીફોન, ગેસ, વીજળી કંપનીના મેનેજરશ્રી સાથે મીટીંગનું આયોજન કરી ખોદકામની જગ્યા માટે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના ઝોનના ઈજનેર વિભાગને વિશ્વાસમાં લઈને ખોદકામની કાર્યવાહી કરવી જેથી પાઈપ લાઈનનું ઓછું ડેમેજ થાય અને વધુમાં જો લીકેજ માલુમ પડે તો કંપનીના સાઈટ સુપરવાઈઝરશ્રીએ ઈજનેર ખાતાનું પણ ધ્યાન દોરવું તથા ઝોન દ્વારા તાત્કાલીક આવા લીકેજ સ રીપેર કરવા અને હેલ્થ ખાતાનું ધ્યાન દોરવું. -પ્રોજેક્ટની કામગીરી દરમ્યાન ઝોનનાં સ્ટાફે પણ અવારનવાર સ્થળ મુલાકાત લેતા રહેવું.	-	મેનેજરશ્રી, બી.એસ.એન.એલ, ટોરેન્ટ પાવર, અદાણી ગેસ લાઈન ડે.સી.ટી.એન્જીશ્રી ઝોન/ એ.સી.ઈશ્રી વોર્ડ
૪	પ્રોજેક્ટના કામો દરમ્યાન તુટતી પાણીની લાઈનો અને ગટર લાઈનો	પ્રોજેક્ટના એન્જીનીયર ડિપાર્ટમેન્ટ સાથે મીટીંગનું આયોજન કરી ખોદકામની જગ્યા માટે અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના ઈજનેર	-	એ.ડી.સી.ટી.એન્જીશ્રી પ્રોજેક્ટ(વોટર, ડ્રેનેજ, રોડ, હાઉસીંગ સ્લમ) , એ.સી.ઈશ્રી વોર્ડ

		વિભાગને વિશ્વાસમાં લઈને ખોદકામની કાર્યવાહી કરવી જેથી પાઈપ લાઈનનું ઓછું ડેમેજ થાય અને વધુમાં જો લીકેજ માલુમ પડે તો કંપીનીના સાર્ટ સુપરવાઈઝરશ્રીએ ઈજનેર ખાતાનું પણ ધ્યાન દોરવું તથા ઝોન દ્વારા તાત્કાલીક આવા લીકેજસ રીપેર કરવા અને હેલ્થ ખાતાનું ધ્યાન દોરવું.		
૫	લો પ્રેશરથી પાણીનો સપ્લાય થવાથી કુંડીનો ઉપયોગ બાબત.	વોર્ડ લેવલે એન્જનીયર ખાતા દ્વારા તેમના વિસ્તારોમાં પાણીની પ્રેસરની લાઈનો ચેક કરવી તથા નિયત પ્રેસર તમામ પાઈપ લાઈનમાં જળવાય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી.	જાન્યુઆરી એપ્રિલ	આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી વોર્ડ
૬	હાઉસીંગના મકાનોમાં જુની પાણીની લાઈનો બદલવી	વોર્ડ લેવલે ૧૫ વર્ષ કે તેથી વધુ જુની પાઈપ લાઈનો બદલવા ચેરમેનશ્રીને સુચનાઓ આપવી તથા પાણીની લાઈન તથા ગટર લાઈન પર થયેલ ગેરકાયદેસર દબાણ દુર કરવા હાઉસીંગના મકાનોના ચેરમેનશ્રીઓને ગેરકાયદેસર દબાણો દુર કરવા નોટીસ આપવી અને જરૂર પડે તો એસ્ટેટ ખાતાનો પણ સહયોગ લેવો.	જાન્યુઆરી એપ્રિલ	આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી વોર્ડ, પી.એચ.એસ. વોર્ડ, એસ્ટેટ ખાતું.
૭	ગેરકાયદેસર મોટરીંગને કારણે નેગેટીવ પ્રેસર ઉત્પન્ન થવાથી પાણીનું પ્રદુષણ	વોર્ડના આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી દ્વારા તેમના વિસ્તારમાં પાણી સપ્લાયના સમયગાળા દરમ્યાન લો પ્રેસરવાળા ઓળખી બતાવી મોટરીંગ કરતા સપ્ષો સામે બી.પી.એમ.સી એક્ટની કલમો મુજબ મોટર જપ્તી અને અન્ય કાર્યવાહી કરવી. વોર્ડના પી.એચ.એસ દ્વારા આવા વિસ્તારો માલુમ પડે તો આસી.સીટી.એન્જીશ્રીનું ધ્યાન દોરવું.	ફેબ્રુઆરી એપ્રિલ	આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી વોર્ડ, પી.એચ.એસ. વોર્ડ.
૮	પી.વી.સી લાઈનો ને કારણે સાંધા બરોબર ફીટ ન થવાથી પાણીની લાઈન લીકેજ	વોર્ડના આસી. સીટી. એન્જીશ્રી દ્વારા તેમના વિસ્તારમાં આવેલ ગેરકાયદેસર સોસાયટીનું મેપીંગ કરવું તથા આ માહિતી ઝોનના એડી.સીટી. એન્જીશ્રી ને મોકલવી તથા ઝોનના એડી. સીટી. એન્જીશ્રી દ્વારા આ પી.વી.સીની પાઈપ લાઈનો કાસ્ટીંગની પાઈપથી બદલવી.	જાન્યુઆરી થી મે	આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી વોર્ડ, ડે.સીટી.એન્જીશ્રી, એડી.સીટી.એન્જીશ્રી ઝોન, સીટી.એન્જીશ્રી,

		જે તે સોસાયટીમાં તબક્કાવાર ચર્ચા કરી મેઈન ટ્રંક થી સંપ સુધી લાઈનો બદલવા ફરજ પાડવી.		
૯	અમદાવાદ મ્યુનિ. કોર્પોરેશનની વોટર ડીસ્ટ્રીબ્યુશન સેન્ટર ખાતેથી અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકીની સાફ સફાઈ	ઝોનના ઈજનેર ખાતા દ્વારા નિયમિત / વાર્ષિક વોટર પંચીંગ સ્ટેશનની અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકીઓની સફાઈ નિયમિત પણે ચોમાસા પહેલા અને ચોમાસા બાદ કરવામાં આવે.	માર્ચ થી ઓક્ટોબર (પુર જેવી પરિસ્થિતીમાં તાત્કાલિક સફાઈ હાથ ધરવી)	એડી.સીટી.એન્જીશ્રી ઝોન, એડી.સીટી.એન્જીશ્રી(વોટર ઓપરેશન એન્ડ ઇલેક્ટ્રીકલ મેઈન્ટેન્સ)
૧૦	ગટરલાઈન અને ચેમ્બરમાં સીલ્ટ હોવો.	ગટરલાઈનો અને તેના ચેમ્બર સમયાંતરે ડીસીલ્ટ થાય અને જે ચેમ્બરમાં ચોકઅપ હોય તેનું જરૂરી મશીનરી અને જેટીંગ મશીનનો ઉપયોગ કરી ચોકઅપ દુર કરાવડાવું તથા વોર્ડમાં કેટલી લાઈનો ડીસીલ્ટ કરી અને કેટલી બાકી છે તેનું રજીસ્ટર નીભાવવું અને નીકળેલ સીલ્ટનો વૈજ્ઞાનિક ઢબે નીકાલ કરવો.	માર્ચ થી મે	આસી.સીટી.એન્જીશ્રી વોર્ડ
૧૧	નવી ગટર લાઈનોના સાંધામાં લીકેજ હોવું	કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા જ્યારે ગટરની સિમેન્ટરની પાઈપો નાખવા પામે છે. ત્યારે બે સાંધા વચ્ચે બરાબર સીમેન્ટથી સાધો પુરાય તે બાબતે જરૂરી સુપરવિઝન રાખવું		ટેકનીકલ સુપરવાઈઝર વોર્ડ, આસી.સીટી.એન્જીશ્રી.
૧૨	ગટરલાઈનની ચેમ્બરમાંથી પાણીની લાઈન પસાર થવી.	ગટર લાઈનની મેઈન ચેમ્બરમાંથી પાણીની લાઈન પસાર થતી હોયતો તેવા વિસ્તારો ઓળખી બતાવવા તથા પાણીની લાઈન કાપી નાખી ચેમ્બરની બહારથી પસાર થાય તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવી.	જાન્યુઆરી થી માર્ચ	આસી.સીટી.ઈજનેરશ્રી વોર્ડ, ટેકનીકલ સુપરવાઈઝર અને આસી. એન્જીશ્રી, પી.એચ.એસ. વોર્ડ.
૧૩	ગટરની સુવિધા ન હોય તેવા વિસ્તારમાં પાણીની લાઈન પ્રદુષિત થવાથી	તાકીદે ટી.પી ફાઈનલ થાય તે માટે પ્રયત્ન કરવા ટી.પી. મંજુર થયેથી તાકીદે ગટરની લાઈન નાખવાનું આયોજન હાથ ધરવું	આખું વર્ષ	ચીફ.સીટી પ્લાનરશ્રી, એડી.સીટી એન્જીશ્રી ઝોન, ડે.એસ્ટેટ ઓફીસર ઝોન
૧૪	ડ્રેનેજ પંચીંગ સ્ટેશન બેકીંગ	ડ્રેનેજ પંચીંગ સ્ટેશન બેકીંગ ના થાય તે હેતુસર નિયમિત ચલાવવું.	આખું વર્ષ	સીટી.એન્જીશ્રી
૧૫	સોસાયટીના મકાનો, રોડ	સોસાયટીના ચેરમેનશ્રી દ્વારા અને વોર્ડના આસી.સીટી.એન્જીશ્રી દ્વારા	માર્ચ થી મે	ચેરમેનશ્રી સોસાયટી અને આસી.સીટી.એન્જીશ્રી વોર્ડ

	લાઈનથી નીચા હોવાને કારણે ગટર લાઈન બેકીંગ હોય તો પાણીનું પ્રદુષણ થાય.	અનુક્રમે સોસાયટીની ગટર લાઈન અને રોડ લાઈનનો સમયાંતરે ડીસીલ્ટ કરાવવાની થાય છે.		
૧૬	સ્ટોર્મ વોટર લાઈનનો અભાવ અને ગટર ઉભરાવવી	ચોમાસા દરમ્યાન નીચાણવાળા વિસ્તાર કે જ્યાં ચોમાસાનું પાણી ભરાતું હોય તેવા વિસ્તાર ઓળખી બતાવવા તથા તેવા વિસ્તારોમાં સ્ટ્રોમ વોટર લાઈન નાખવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવી.	જાન્યુઆરી થી જુન	સીટી.એન્જીશ્રી, એડી.સીટી.એન્જીશ્રી ડ્રેનેજ
૧૭	રોડ વચ્ચે ભુવા પડવાથી પાણીની લાઈન ગટર લાઈન મિક્સ થવાથી	તાત્કાલિક ભુવા પડેલ રોડ ઉપર પાણીની લાઈન લીફ્ટેજ અને ગટર લાઈન ચોકઅપનું કામ તાત્કાલિક અસરથી કરાવવું તથા પીવાના પાણીની લાઈનમાં ગટરનું પાણી ભળતું અટકાવવું	આખું વર્ષ	આસી.સીટી.એન્જીશ્રી
૧૮.૧	શહેરી વિસ્તારમાં ઘરોમાં આવેલા ખાળકુવાના અને શેલો પ્રાઈવેટ ખોરના કારણે	ઔડા વિસ્તાર તથા અ.મ્યુ.કો.ના જુના વિસ્તારોમાં ઔડા દ્વારા ખાળકુવાના આધારે સોસાયટીના પ્લાન પાસ કરવામાં આવે છે. આખી સોસાયટી વચ્ચે એક જ ખાળકુવો આવેલ હોય છે. જેથી તેનું આયુષ્ય ઘટી જાય છે. ઔડા દ્વારા સોસાયટી દ્વારા પ્લાન પાસ કરતી વખતે ઘર દીઠ ખાળકુવા અને ઘરની આગળના ભાગમાં અને સોસાયટીના રોડથી એપ્રોચ થઈ શકે તેવો હોવો જોઈએ.	માહે-જાન્યુઆરી થી મે	ડે.એસ્ટેટ ઓફીસરશ્રી ઝોન
૧૮.૨		અ.મ્યુ.કો.માં સમાવિષ્ટ થયેલ નવા વિસ્તારમાં ઇજનેર વિભાગ દ્વારા ગટરની પાઈપલાઈનનો નાખવાની કામગીરી તથા વિસ્તારમાં જરૂર જણાય ત્યાં ડ્રેનેજ પંપીંગ સ્ટેશનનું આગોતરૂં આયોજન કરવું જેથી	જાન્યુઆરી થી મે	એડી.સીટી.એન્જીશ્રી ઝોન

		ખાળકુવાની સંખ્યામાં ઘટાડો થઈ શકે તેમજ કઈ જગ્યાએ ગટર લાઈન નાખવાની બાકી છે તેનું પ્લાનીંગ એડી.સીટી.એન્જી.શ્રી દ્વારા બનાવડાવવું તેમજ એડી.સીટી.એન્જી.શ્રી (ઝોન) તથા સીટી. એન્જી.શ્રીને જાણ કરવી.		
૧૮.૩		અ.મ્યુ.કો.દ્વારા ખાળકુવાઓ ખાલી કરવા માટે જરૂરી વાહનની ખરીદી કરવી અથવા કોન્ટ્રાક્ટથી ગાડી ભાડે રાખવી જેથી ખાળકુવા ઉભરાવવાની ફરીયાદોનો અસરકારક રીતે નિકાલ થઈ શકે.	માહે-જાન્યુઆરી થી એપ્રિલ	ડે.હેલ્થ ઓફીસરશ્રી (તમામ ઝોન) અને જે.ડી.એમ.શ્રી
૧૮.૪		ખાળકુવાની ફરીયાદો જ્યાં બાકી હોય તેના કારણો જાણવા તથા જે વિસ્તારમાં ખાળકુવાનું પાણી ઉભરાઈ એકઠું થતું હોય અને પાણી પ્રદૂષિત આવતું હોય તેવા વિસ્તારોનું સતત મોનીટરીંગ કરતા રહેવું.	આખું વર્ષ,	પ.હે.સુ. (તમામ ઝોન)
૧૮.૧	પ્રાઈવેટ બોર થી પાણી સપ્લાય	લો પ્રેસરથી આવતા પાણીને કારણે સોસાયટીમાં પાણી પૂરતા પ્રમાણમાં સપ્લાય કરી શકાતું ન હોય તેવી જગ્યાએ લોકો દ્વારા વ્યક્તિગત અથવા શેલો બોર બનાવવામાં આવે છે. આવા વિસ્તારમાં એડી.સીટી.ઈજનેરશ્રી (તમામ ઝોન) દ્વારા પોતાના વોર્ડમાં કઈ જગ્યાએ પાણી લો પ્રેસરથી સપ્લાય થાય છે તેનું સર્વે કરાવડાવવું અને તેના કારણો જાણી તે તમામ જગ્યાએ એક સરખા પ્રેસરથી પાણી મળી રહે તે માટેની સુવ્યવસ્થા કરવી. પાણીની લાઈનમાં નિયત અંતરે વાલ્વ મૂકવા	માહે-જાન્યુઆરી થી માર્ચ,	એડી.સીટી.એન્જી.શ્રી(તમામ ઝોન), એડી.સીટી.એન્જીશ્રી(વોટર ઓપરેશન એન્ડ ઈલેક્ટ્રીકલ મેઈન્ટેન્સ)

		અથવા વોટર પંપીંગ સ્ટેશનની કેપીસીટી વધારવી.		
૧૯.૨		ચેરમેનશ્રીને જે તે સોસાયટીના પ્રાઇવેટ બોર ઉપર બ્લીય ડોઝર મશીન મૂકવા માટે લેખિતમાં જાણ કરવી તથા સોસાયટીમાં આવેલ અન્ડરગ્રાઉન્ડ ટાંકીમાં પ્લાસ્ટરની જગ્યાએ ગ્લેઝ ટાઇલ્સ નાખવા ભલામણ કરાવડાવવી તથા સોસાયટીમાં પી.વી.સી.ની પાઇપલાઇન ગટરની લાઇનથી ઉપરના ભાગે હોય અથવા ૫ ફૂટના અંતરે નાખવા માહિતગાર કરવા.	માહે જાન્યુઆરી થી મે	ડે.હે.ઓ.શ્રી , પ.હે.સુ., આ.સીટી.એન્જ.શ્રી વોર્ડ એડી.સીટી.એન્જશ્રી(વોટર ઓપરેશન એન્ડ ઈલેક્ટ્રીકલ મેઈન્ટેન્સ)
૧૯.૩		વ્યક્તિગત શેલો બોરનો સર્વે કરાવડાવવો તથા આવા વ્યક્તિગત લોકોને શેલો બોરની જગ્યાએ કોર્પોરેશનનું પાણી મળે તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવા સમજાવવું અને અમલ કરાવડાવવો અને જો આ શક્ય ન હોય તો સોસાયટીના ઉડા બોરમાંથી ક્લોરીનેશન કર્યા બાદ પાણી સપ્લાય થાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી.	માહે:જાન્યુઆરી થી મે	પ.હે.સુ., આ.સીટી.એન્જ.શ્રી વોર્ડ
૨૦.૧	ક્લોરીનેશન પૂરતા પ્રમાણમાં ન થવું:	અમદાવાદના ફક્ત ૯૦% વિસ્તારમાં ક્લોરીનયુક્ત પાણી સપ્લાય કરવામાં આવે છે જેથી ૧૦% વિસ્તારમાં સર્વે કરાવડાવી તે વિસ્તારોમાં પણ ક્લોરીનયુક્ત પાણી પહોંચે તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી.	માહે:જાન્યુઆરી થી માર્ચ	સ્પે.સીટી.એન્જ.શ્રી
૨૦.૨		અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારોમાં બોર ઉપર બ્લીય ડોઝર મશીનથી ક્લોરીનેશન યુક્ત પાણીનો સપ્લાય કરવામાં આવે છે. જેમાં અમુક સમયે બ્લીય ડોઝર મશીન બગડેલું	માહે:જાન્યુઆરી થી મે	એડી.સીટી. એન્જ.શ્રી (તમામઝોન),

		હોવાથી અથવા ક્લોરીનનું દ્વાવણ પુરૂ થઈ ગયેલ હોવાથી કે ક્લોરીનના દ્વાવણના ટ્રાન્સપોર્ટેશની વ્યવસ્થાના અભાવે ક્લોરીનયુક્ત સપ્લાય થઈ શકતું નથી. જેથી ક્લોરીન વગરનું પાણી જે તે વિસ્તારોમાં પહોંચે છે. તમામ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના બોર ઉપર નિયમિત ક્લોરીનેશન થાય તે બાબત સુનિશ્ચિત કરવી.		એડી.સીટી.એન્જીશ્રી(વોટર ઓપરેશન એન્ડ ઈલેક્ટ્રીકલ મેઈન્ટેન્સ)
૨૧	ચામુંડા બ્રિજથી લઈને કાંકરીયા સુધીની ડ્રેનેજ લાઈન તથા નરોડાથી લઈને પીરાણા સુધી ડ્રેનેજ લાઈન સાફ કરાવવી.	આ કામગીરી ચાલુ છે ચોમાસા પહેલા ઝડપથી કામગીરી પૂર્ણ કરવામાં આવે તો પાણી ભરાવો તથા ગટરના ઓવરફ્લોના પશ્ચો નિવારી શકાય.	જાન્યુઆરી થી જુન	સીટી. એન્જીશ્રી

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન																	
મહાનગર સેવાસદન																	
ડે.મ્યુનિ.કમિશ્નરશ્રી _____ ઝોન ઇજનેર વિભાગ																	
એકશન પ્લાન-૨૦૧૭ અંતર્ગત ઝોન વાઈઝ ઇજનેર વિભાગ દ્વારા રોગ ચાળા અટકાયતી અંગે કરેલ કામગીરીની વિગત નીચે મુજબના ફોર્મેટમાં પખવાડીક લેવાનું આયોજન કરેલ છે.																	
અ.નં.	ઝોન નું નામ	પાણી લીકેજ રીપેર કર્યા			પાણીનું પોલ્યુશન			ડીસીલ્ટીંગની માહિતી		સ્ટ્રોમ વોટર ડ્રેનેજ ડીસીલ્ટીંગ		ડ્રેનેજ લાઈન ઓવર ફ્લો/ બેકિંગ			ગેરકાયદેસર કનેક્શન દૂર કયા અંગેની માહિતી		મ્યુનિસિપલ મકાનોમાં આવેલ અંડરગ્રાઉન્ડ-ઓવર હેડ પાણીની ટાંકીની સફાઈ કરેલની વિગત
		ફરીયાદની સંખ્યા	નિકાલની સંખ્યા	બાકી	ફરીયાદની સંખ્યા	નિકાલની સંખ્યા	બાકી	કુલ મેઈન હોલ સફાઈ	રનીંગ મીટર સફાઈ	કેચ પીઠ સફાઈની સંખ્યા	રનીંગ મીટર સફાઈ	ફરીયાદની સંખ્યા	નિકાલની સંખ્યા	બાકી	પાણી	ડ્રેનેજ	
૧	ઉત્તર																
૨	દક્ષિણ																
૩	પૂર્વ																
૪	મધ્ય																
૫	પશ્ચિમ																
૬	નવા પશ્ચિમ																
	કુલ																

નકલ રવાના- એપીએમીક સેલ

અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન						
મહાનગર સેવાસદન						
તા. / /		થી તા. / /		સુધીનો રાપોર્ટ		
એક્શન પ્લાન-૨૦૧૭ અંતર્ગત સેન્ટ્રલ લેબ દ્વારા તેમજ ઝોન દ્વારા પાણીના સેમ્પલની કરેલ કામગીરીની વિગત નીચે મુજબના ફોર્મેટમાં પખવાડીક લેવાનું આયોજન કરેલ છે.						
ઝોનનું નામ	કુલ લીધેલ સેમ્પલ	ફીટ સેમ્પલ	અનફીટ સેમ્પલ	બાકી સેમ્પલ	પાણીના કુલ કરેલ કલોરીન ટેસ્ટ	કલોરીન નીલની સંખ્યા
પૂર્વે ઝોન						
પશ્ચિમ ઝોન						
નવા પશ્ચિમ ઝોન						
ઉત્તર ઝોન						
દક્ષિણ ઝોન						
મધ્ય ઝોન						
કુલ						

૧૨. હેલ્થ ખાતા દ્વારા કમળાના રોગચાળો અટકાયતી પગલાનો માસ વાઈઝ કાર્યક્રમ

ક્રમ	માસ	લેવાના થતા પગલા
૧	જાન્યુઆરી થી એપ્રિલ	<ul style="list-style-type: none"> તમામ મેડીકલ ઓફીસરશ્રી એ પોતાના વોર્ડનો નકશો બનાવી પાણીજન્ય અને વાહકજન્ય રોગચાળાના જુદા જુદા રોગનું વિસ્તાર વાઈઝ મેપીંગ કરવાનું શરુ કરવાનું રહેશે. પોતાના વિસ્તારમાં હાઈરીસ્ક એરીયા શોધીને મલ્ટી પરપઝ હેલ્થ વર્કર અને આંગણવાડી વર્કરનો સહકાર મેળવી હાઈરીસ્ક વિસ્તારોમાં અઠવાડીયામાં બે વાર મહિલાઓ સાથે ગ્રુપ મિટીંગ કરવી. હાઈરીસ્ક વિસ્તારોમાં વોર્ડ લેવલે વધારે સેમ્પલ લેવડાવવા. આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૨	ફેબ્રુઆરી થી એપ્રિલ	<ul style="list-style-type: none"> ઝોન લેવલથી પાણીજન્ય રોગચાળો જેવા કે ઝાડા- ઉલ્ટી, કમળો, ટાયફોઈડ, કોલેરા વગેરે રોગો સામે લોકોમાં જાગૃતિ આવે તેના માટે માઈક દ્વારા પ્રચાર-પ્રસાર કરવો. પોતાના ઝોનમાં આવેલા કોર્પોરેશનના બોર ઉપર નિયમિત કલોરીનેશનનું મોનીટરીંગ અઠવાડીક કરવું તથા તે બાબતે જરુર જણાય તો એડી.સીટી.ઈજનેરશ્રીના લાયજનમાં રહેવું. તમામ પી.એચ.એસ., એસ.આઈ., એસ.એસ.આઈ.,ની મીટીંગ બોલાવડાવવી ઝોનમાં થતા કોઈપણ પ્રકારના ખોદકામ બાબતે માહિતગાર કરી ખોદકામ રજીસ્ટર નિભાવવું તથા આસપાસના વિસ્તારોમાં પાણીના સેમ્પલો કલોરીનેશન, પ્રદુષિત પાણીની ફરીયાદો વગેરે બાબતે ઉપર ખાસ તકેદારી રાખવા સ્ટાફને જરુરી સુચના આપવી. આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૩	માર્ચ	<ul style="list-style-type: none"> વોર્ડ લેવલે ફેબ્રુઆરીના મહિનામાં બતાવેલા પગલાનો અસરકારક અમલ કરાવડાવો. હાઈરીસ્ક એરીયામાં પાણીના સેમ્પલ અને કલોરીનેશનનું મોનીટરીંગ સધન કરવું વિસ્તારમાંથી આવતી પાણીની પ્રદુષિત અને ગટર ઉભરાવવાની ફરીયાદો બાબતે સંબંધિત ડે.હેલ્થ ઓફીસરશ્રી, અને વોર્ડના આસી.સીટી.એન્જીશ્રીનું ધ્યાન દોરવું. ડે.હેલ્થ ઓફીસરશ્રી દ્વારા ફુડની સ્કવોર્ડ બનાવડાવી ખાણીપીણીના બજારો તથા રાત્રી ખાણીપીણીના બજારો પર સધન નજર રાખવી. ટી.વી,રેડીયો, ચેનલ દ્વારા જરુરી રોગચાળા અટકાયતી જાહેરાત કરવી. તમામ સ્લમ, ચાલી વિસ્તારમાં બે રાઉન્ડ ધનિષ્ઠ સફાઈનું આયોજન કરવું ઝોનમાં આવેલ તમામ બરફ બનાવતા કારખાનાની ચકાસણી તથા પાણીના નમુના લેવા. આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૪	એપ્રિલ	<ul style="list-style-type: none"> ફુડ સ્કવોર્ડ દ્વારા જરુરી ખાણીપીણી બજારોનું ધનિષ્ઠ ચેકીંગ કરવું. મેડીકલ ઓફીસર અર્બન હેલ્થ સેન્ટર દ્વારા તમામ વિસ્તારોમાં જરુરી આઈ.ઈ.સી. કરાવી. તમામ સકારી મકાનો, ઓફીસો, થિયેટરો, શાળાઓ, તથા સોસાયટીમાં આવેલી

		<p>અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકી અને ઓવર હેડ ટાંકીઓ સાફ કરાવવા લેખિતમાં જાણ કરવી.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ફુડ હેલ્ડર્સની સ્વાસ્થ્યની ચકાસણી કરાવડાવવી. ● આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૫	મે થી ઓગષ્ટ	<ul style="list-style-type: none"> ● જરૂરી જંતુનાશક દવાઓ, કલોરીન ગોળીઓ, ઓ.આર.એસ પેકેટનો સંગ્રહ કરવો. ● બરફનો ઉપયોગ થતા હોય તેવા ધંધા જેમ કે શેરડીનો રસ, જ્યુસ સેન્ટરો, તરબુચ, બરફના ગોળાવાળા અને પકોડીવાળાના ત્યા તમામ પ્રકારની આરોગ્ય વર્ધક સ્થિતિ જળવાય તે માટે અસરકારક પગલા ભરવા. ● કલોરીન નીલ આવતું હોય તેવા વિસ્તારોમાં કલોરીન ગોળીનું વિતરણ કરાવડાવવું. ● પાણીજન્ય રોગચાળા અંગે છાપામાં, લોકલ ન્યુઝ પેપરમાં અને ટીવી ચેનલોમાં રોગ અટકાયતી પગલા ભરવા. ● ફુડ ખાતા દ્વારા જરૂરી સેમ્પલની સંખ્યા વધારવી. ● આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૬	જુન થી સપ્ટેમ્બર સુધી	<ul style="list-style-type: none"> ● તમામ સકારી મકાનો, ઓફીસો, થિયેટરો, શાળાઓ, તથા સોસાયટીમાં આવેલી અંડર ગ્રાઉન્ડ ટાંકી અને ઓવર હેડ ટાંકીઓ બરાબર સાફ થયેલ છે કે નહી તે સુનિશ્ચિત કરવું. ● કલોરીન ન આવતું હોય તેવા વિસ્તારો ઓળખી બતાવવા અને તેવા વિસ્તારમાં કલોરીન ગોળીઓનું વિતરણ કરાવવું. ● મેડીકલ ઓફીસર દ્વારા જરૂરી આઈ.ઈ.સી પ્રવૃત્તિ કરાવવી. ● વોર્ડ દીઠ જંતુનાશક દવાનો જથ્થો અને કલોરીન ગોળીઓનો જથ્થો પુરતા પ્રમાણમાં મળી રહે તેવી વ્યવસ્થા ગોઠવવી. ● આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૭	સપ્ટેમ્બર થી નવેમ્બર સુધી	<ul style="list-style-type: none"> ● ધાર્મિક તહેવારોને ધ્યાનમાં રાખી રાત્રી ખાણીપીણી બજારનું ફુડ સ્ક્રેડ દ્વારા ધનિષ્ઠ ચેકીંગ કરવું. ● મિઠાઈ ફરસાણ તથા ખાધ પદાર્થો બનાવતા ધંધાકીય એકમો ઉપર સ્વચ્છતા અને એફ.એસ.એસ.એ એક્ટના નિયમોનું પાલન થાય છે કે કેમ તેની ચકાસણી કરવી. ● આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
૮	ડીસેમ્બર સુધી	<ul style="list-style-type: none"> ● આખા વર્ષ દરમ્યાન ન્યુશન્સની જગ્યાએ નિયમિત સફાઈ તથા જંતુનાશક દવાનો છંટકાવ કરાવવો. ● તમામ પબ્લીક જાજરુ તથા પેશાબખાનામાં નિયમિત સફાઈ તથા જંતુનાશક દવાનો છંટકાવ કરાવવો. ● કચરા પેટી (કન્ટેનર) સાઈટની નિયમિત સફાઈ તથા જંતુનાશક દવાનો છંટકાવ કરાવવો. ● આઈ.ઈ.સી.એક્ટીવીટી કરવી.
<p>ઉપરોક્ત તમામ હેલ્થ ખાતા દ્વારા થતી કાર્યવાહી નિયમિત પણે વર્ષ દરમ્યાન સતત થતી રહે તે બાબત નાયબ આરોગ્ય અધિકારી ઝોન દ્વારા મોનીટરીંગ અને સુનિશ્ચિત કરતા રહેવું.</p>		

૧૩. અ.મ્યુ.કો.માં નોંધાયેલ છેલ્લા બે વર્ષના એપીડેમીકના કિસ્સાઓ

	વર્ષ-૨૦૧૫માં નોંધાયેલ કિસ્સાઓ	વર્ષ-૨૦૧૬માં નોંધાયેલ કિસ્સાઓ
ઝાડા - ઉલ્ટી	૧	૦૦
કમળો	૧	૦૧
કુડ પોઈઝનીંગ	૩	૦૨
કુલ	૫	૦૩

ઉપરોક્ત કોષ્ટક મુજબ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં વર્ષ-૨૦૧૫માં કુલ ૦૫ એપીડેમીક કિસ્સાઓ નોંધાયેલ હતા જેમાં ૧ કિસ્સાઓ ઝાડા-ઉલ્ટીના અને ૧ કિસ્સો કમળાનો ૩ કિસ્સાઓ કુડ પોઈઝનીંગના છે. જ્યારે ગત વર્ષ-૨૦૧૬માં કુલ ૦૩ એપીડેમીક કિસ્સાઓ નોંધાયેલ છે. જેમાં કુડ પોઈઝનીંગના બે અને કમળાનો એક એપીડેમીક નોંધાયેલ છે.

વર્ષ-૨૦૧૫માં નોંધાયેલ કુડ પોઈઝનીંગનો કિસ્સો

ઝોનનું નામ	નોંધાયેલ કિસ્સાઓ	નોંધાયેલ કેસ
મધ્ય ઝોન	પથ્થરવાળી મસ્જીદ, ખાનપુર ચકલા, રાયખડ,	૫૨
પૂર્વ ઝોન	નૂરનગર મમદુ માસ્તરની ચાલી, મુલ્લા ઈબ્રાહીમની ચાલી, રખિયાલ	૨૦
પશ્ચિમ ઝોન	સેન્ટ ઝેવીયર્સ કોલેજ, મેસ, નવરંગપુરા,	૪૪
કુલ		૧૧૬

વર્ષ-૨૦૧૬માં નોંધાયેલ કુડ પોઈઝનીંગનો કિસ્સો

ઝોનનું નામ	નોંધાયેલ કિસ્સાઓ	નોંધાયેલ કેસ
ઉત્તર ઝોન	ઠક્કર નગર વોર્ડમાં પરવેશ નગર, ગંગાનગર, રઘુવીર સોસાયટી, સરદારશ્રીજ નીચે, વેજેન્દ્રનગર	૨૨
નવા પશ્ચિમ ઝોન	સરખેજ વોર્ડમાં રોનક પાર્ક, જુહાપુરા, ખાનપુર	૪૪
કુલ		૬૬

વર્ષ-૨૦૧૫માં નોંધાયેલ ઝોન વાઈઝ કમળાના કિસ્સાઓ

ઝોનનું નામ	નોંધાયેલ કમળાના કિસ્સાઓ	નોંધાયેલ કમળાના કેસો
પશ્ચિમ	સિધ્ધેશ્વરીની ચાલી, ચંદ્રનગર, રોહીતવાસ	૧૭
	કુલ	૧૭

વર્ષ-૨૦૧૬માં નોંધાયેલ ઝોન વાઈઝ કમળાના કિસ્સાઓ

ઝોનનું નામ	નોંધાયેલ કમળાના કિસ્સાઓ	નોંધાયેલ કમળાના કેસો
પૂર્વ ઝોન	પૂર્વ ઝોનના રામોલ-હાથીજણ(લાંબા અર્બન હેલ્થ સેન્ટર) વોડેમાં ગાયત્રીનગર, હનુમાન નગર, કીર્તીકુંજ સોસાયટી, મહાવીર નગર, બચુનગર, શાસ્ત્રીનગર, ભગવાન નગર, શ્રીરામ નગર, નવજીવન નગર, મદાસીની ચાલી, કેલાસનગર અને વિશ્વકુંજ સોસાયટી	૩૦
	કુલ	૩૦

વર્ષ-૨૦૧૫માં નોંધાયેલ ઝોન વાઈઝ ઝાડા-ઉલ્ટીના કિસ્સાઓ

ઝોનનું નામ	નોંધાયેલ ઝાડા-ઉલ્ટીના કિસ્સાઓ	નોંધાયેલ ઝાડા-ઉલ્ટીના કેસો
ઉત્તર ઝોન	ઠક્કરનગર વોર્ડમા- સરદાર પાર્ક, માતૃ બંગ્લોઝ, સત્ય નારાયણ સોસાયટી, ગિરીરાજ સોસાયટી, સુધીર પાર્ક	૨૩
	કુલ	૨૩

આઈ.ઈ.સી. કામગીરી

- (૧) જાહેર વર્તમાન પત્રોમાં જાહેરાત આપવાનું આયોજન
- (૨) તમામ વોર્ડમાં મેડીકલ ઓફીસરો દ્વારા સ્લમ ચાલી વિસ્તારોમાં ગ્રુપ મીટીંગો કરવાનું આયોજન.
- (૩) આરોગ્ય અંગે લોક જાગૃતિ માટે શેરી નાટકો અને રેલીઓ તેમજ વોર્ડની મીટીંગ કરવાનું આયોજન કરવાનું.
- (૪) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા દ્વારા આઈ.ઈ.સી. એક્ટીવીટી/ ટી.વી.ચેનલ પર સ્કોલ તેમજ વીડીયો કલીપ્સ દર્શાવવા અંગેનું આયોજન

૧૪. પાણીજન્ય રોગચાળો ફાટી નીકળે ત્યારે લેવાના થતા પગલા

રોગચાળો

અસામાન્ય પરિસ્થિતિમાં જ્યારે કોઈ પણ પ્રકારના કેસોનું પ્રમાણ જે તે વિસ્તારમાં નોંધાતા સામાન્ય કેસોની સરખામણીમાં અચાનક વધી જવા પામે ત્યારે તેને રોગચાળો ફેલાયો છે, તેમ કહી શકાય. અમદાવાદ શહેરમાં સૌથી મોટું પાણીનું નેટવર્ક, ગટરનું નેટવર્ક, ખાણીપીણીના બજારો, શહેરીકરણ, સ્લમ પોપ્યુલેશનના ભાગ રુપે અલગ અલગ સમયે કોઈ ચોક્કસ વિસ્તારમાંથી પાણીજન્ય રોગચાળો જેવા કે ઝાડા ઉલ્ટી, કમળો, ટાયફોઈડ, કોલેરા જેવા કેસો ફાટી નીકળતા હોય છે. ત્યારે આવા કિસ્સાઓમાં જ્યારે રોગચાળો કોઈ એક વિસ્તારમાં સીમીત હોય ત્યારે ખાસ પ્રકારના પગલા ભરવામાં આવે છે. જેનાથી રોગચાળો કાબુ મેળવવા માટે અને ભવિષ્યમાં તેને અટકાવવાં માટે શું પગલા ભરી શકાય તે જાણી શકાય છે.

હેલ્થ અને ઈજનેર ખાતા દ્વારા લેવાના થતાં પગલા

૧. રોગચાળામાં રોગની ખરાઈ

જ્યારે વિસ્તારમાંથી રોગચાળાની માહિતી ઝોન લેવલે / વોર્ડ લેવલે પબ્લીક, પ્રેસ, પોલીટીકસ તરફથી આપવામાં આવે ત્યારે મેડીકલ ઓફીસર વોર્ડ દ્વારા અથવા ડે. હેલ્થ ઓફીસર / આસી.હેલ્થ ઓફીસર દ્વારા સ્થળ તપાસ કરાવડાવી શક્ય હોય તો માહિતી આપનારની હાજરીમાં અસરગ્રસ્ત કેસોની મુલાકાત લઈ રોગચાળામાં કયા પ્રકારનો રોગ છે. તેની ખરાઈ કરાવવી અર્બન હેલ્થ સેન્ટરના લીંક વર્કર અને મલ્ટી પરપઝ હેલ્થ વર્કરો દ્વારા પોતાની ફીલ્ડ ડ્યુટી વખતે આવા કોઈ કેસો ધ્યાનમાં આવે તો તાત્કાલિક ઉપલા અધિકારીશ્રીનું ધ્યાન દોરવું જરૂરી બને છે.

૨. રોગચાળો ફેલાયાની ખરાઈ કરવી.

એકવાર રોગની ખરાઈ થયા બાદ ખરેખર તે વિસ્તારમાં કેસોની સંખ્યા વધુ છે. તથા આ રોગની સંખ્યા ગયા વર્ષની સરખામણીમાં વધુ છે તે નક્કી કરી રોગચાળો ફેલાયો છે કે કેમ તે નક્કી કરી શકાય છે. આ માટે સ્થાનિક રહીશો, કાર્યકર્તા અને આગેવાનોને પુછીને પણ રોગોના અંદાજીત કેટલા કેસો છે. તે જાણી શકાય છે.

૩. કેટલા લોકો અસરગ્રસ્ત છે તે વ્યાખ્યાઈત કરવું.

- વિસ્તારનો નકશો મેળવવો તથા મેળવેલી માહિતીને આધારે કયો વિસ્તાર અસરગ્રસ્ત પામેલો છે. તેને નોંધવું તથા આ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારની આસપાસ આવેલા તમામ સોસાયટી, ચાલીઓ, બંગ્લોઝને પણ સર્વેમાં આવરી લેવાના થાય છે. જેથી રોગના કેસોનો સાચો અંદાજ મેળવી શકાય અને એક પણ કેસ છુટી ન જવા પામે.
- વધુમાં વિસ્તારમાં પાણી સપ્લાય અને ગટરની લાઈનનું મેપીંગ કરી સંભવિત બ્રેક ડાઉન શોધવું.
- વિસ્તારની વસ્તી ગણવી એકવાર નકશામાં નોંધ થયા બાદ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં અંદાજિત કેટલા ઘરો આવેલા છે તથા તેની આસપાસની સોસાયટી, ચાલીઓ અને ઝુપડપટ્ટીમાં બીજા કેટલા ઘરો થાય છે. તેની ચોકકસ સંખ્યા નક્કી કરવી જેથી કરીને જરૂરી સર્વે માટે કેટલી મેડીકલ ટીમ અને કન્ટીજન્સીની જરૂર પડશે તે નક્કી કરી શકાય.

૪ રોગચાળા સંબંધિત કેસોના સર્વે બાબત.

- મેડીકલ સર્વે:- લીંક વર્કર કે સેનીટરી સ્ટાફ દ્વારા સર્વે ફોર્મેમાં ઉપરોક્ત મુદ્દામાં દર્શાવેલ અસરગ્રસ્ત વિસ્તાર અને આસપાસના વિસ્તારમાં રોગોના ચિહ્નોના આધારે દરેક ઘરોના રોગના કેસના નિદાન માટે સર્વે કરાવવો જરૂરી છે. જેનાથી સાચી રોગના કેસોની સંખ્યા મળી શકે.
- સર્વે ફોર્મેમાં પેશન્ટનું નામ, ઉંમર, જાતિ, રહેઠાણનું સરનામું, કોઈ હોસ્પિટલમાં દાખલ હોય તો તેની વિગત, લેબ રિપોર્ટની વિગત અને કયા પ્રકારના રોગના ચિહ્નો છે. જેવી વિગતોની માહિતી મેળવવાની રહેશે. જેથી રોગચાળો થવાના કારણે કયા વસ્તીના પ્રકારમાં જેમ કે સ્ત્રી, પુરુષ, મોટા માણસો, નાના બાળકો કે કોઈપણની જાતીમાં રોગ થાય છે તે જાણી શકાય.
- વધારાના નવા કેસો શોધવા:- અસરગ્રસ્ત વિસ્તારની આજુબાજુની સોસાયટી, ચાલી કે ઝુપડપટ્ટીમાં પણ સર્વે કરાવડાવી અન્ય કસોને શોધવા તથા જે તે વિસ્તારની પ્રાઈવેટ કે જનરલ હોસ્પિટલ તથા પ્રાઈવેટ લેબનો સર્વે કરાવડાવી અન્ય વિસ્તાર અસરગ્રસ્ત થયો છે કે કેમ તેની માહિતી મેળવવી.
- એપીડેમીક કેસમાં દર્દીના હ્યુમન સેમ્પલ લેબોરેટરીમાં તપાસવા માટે મોકલી આપવા.
- મેડીકલ ઓફીસર દ્વારા મેપીંગ કરવાનું રહેશે.

પ ડેટા એનાલીસીસ કરવું.

આવેલ કસોતી માહિતીનું વ્યક્તિ પ્રમાણે, જગ્યા પ્રમાણે અને સમય પ્રમાણે પૃથ્થકરણ કરીને નકશો બનાવવાનો થાય છે. જેનાથી સંભવિત કયા પ્રકારનો રોગચાળો છે, કેટલા વિસ્તારમાં પ્રસરેલો છે, કયા સુધી રોગચાળો ચાલશે, કઈ વ્યક્તિઓ વધારે હાઈરીસ્ક ઉપર છે. વગેરે જેવી માહિતી મેળવી રોગ અટકાયતી પગલા લઈ શકાય છે.

દ સંભવિત કારણ

- ઉપરોક્ત માહિતના આધારે રોગચાળો શેના કારણે ફેલાયો છે. તેનું પ્રાથમિક તારણ નીકાળી તેને દુર કરવા જરૂરી પગલા ભરી શકાય જેમ કે ફુડ પોઈઝનીંગના કિસ્સામાં વાસી કે સડેલો ખોરાક ઓળખી બતાવી જરૂરી નમુના લેવડાવી તેના ઉત્પાદક સામે જરૂરી કાયદાકીય કાર્યવાહી કરવી અસરગ્રસ્તોને નજીકની સરકારી કે મ્યું. હોસ્પિટલમાં સિફ્ટ કરાવડાવી સારવાર આપી શકાય છે.

- કમળો થવાના કારણમાં ૧૫ દિવસથી લઈ ૨ મહિના સુધીના ગાળામાં અસરગ્રસ્ત વસ્તી દ્વારા પ્રદુષિત પાણી પીવાથી કમળો થાય છે. જેમા ગેરકાયદેસર પી.વી.સી લાઈનો, ગટર ઉભરાવવી, રોડ અને પ્રોજેક્ટના ખોદકામ દરમ્યાન પાણી અને ગટર લાઈનો તુટવી વગેરે કારણો ને કારણે પીવાનું પાણી પ્રદુષિત થવાથી રોગચાળો ફેલાઈ શકે છે. જે માટે જરૂરી ઈજનેર ખાતાને લેખિતમાં જાણ કરવી. તથા સમયસર ફોલોઅપ કરવું અને પીવાનું પાણી ટેન્કરથી પુરુ પાડવું.

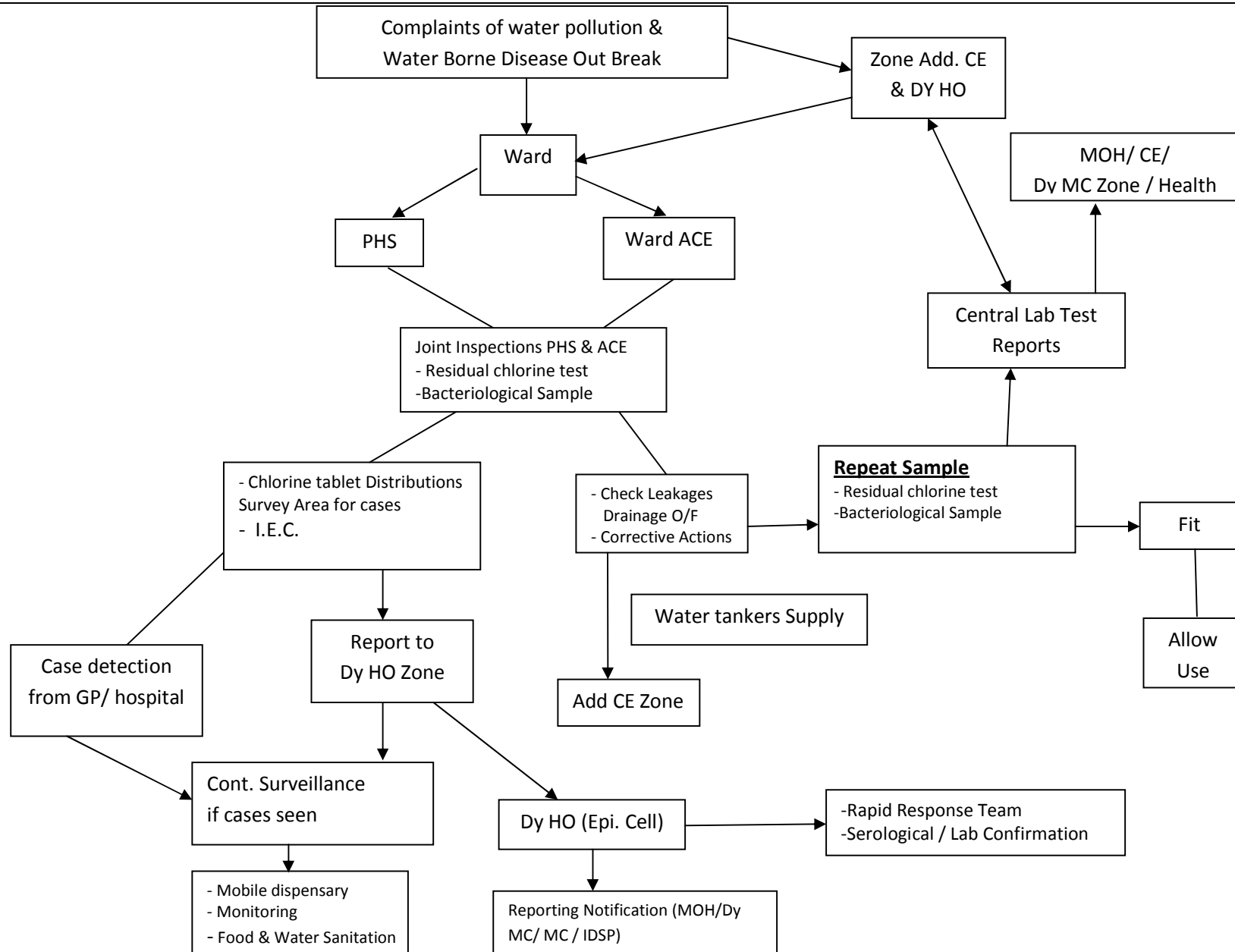
૭. મેડીકલ કોલેજ સાથે સંકલનમાં રહીને રેપિડ રિસ્પોન્સ ટીમ દ્વારા સર્વે કરાવડાવવું તથા જરૂરી નમુના જેવા કે બ્લડ, સ્ટુલ અને વોમીટના નમુના મેળવી એન.એચ.એલ બાયોલોજી લેબ.ખાતે કયા પ્રકારનો રોગચાળો છે તે કન્ફોર્મ કરવા સેમ્પલ મોકલી આપવા.

૮. આરોગ્ય ખાતા દ્વારા જરૂરી રોગ અટકાયતી પગલા નીચે મુજબ લેવા.

- કલોરીન ગોળીનું ઘરેઘરે વિતરણ કરાવડાવી અને કલોરીન ગોળીઓનો કઈ રીતે ઉપયોગ કરવો તેની સમજ આપવી જેમા કલોરીન ગોળીઓ ભુકો કરીને માટલામાં નાખ્યાં બાદ અડધો કલાક બાદ પીવાનું પાણી ઉપયોગમાં લેવું
- આરોગ્ય પત્રિકાની વહેચણી કરવી.
- સોસાયટીના ચેરમેનશ્રી સાથે, સભાસદો સાથે, મહિલાઓ સાથે ગૃપ મીટીંગ કરી રોગચાળો થવાનું કારણ, રોગથી બચવા પાણી ઉકાળીને પીવું, જનરલ સ્વાસ્થ્ય વર્ધક પરિસ્થિતી જાળવી રાખવી, સાબુથી હાથ ધોવા વગેરે જેથી પ્રાથમિક માહિતી આપવી. સોસાયટી/ચાલીના નોટીસ બોર્ડ પર જરૂરી રોગ અટકાયતી સુચનાઓ લખવી.
- પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલની લેબોરેટરીનો સર્વે કરાવડાવવો.
- પ્રાઈવેટ ડોક્ટરોનો સંપર્ક કરી રીપોર્ટ મેળવવા.
- જરૂરી ખુલ્લામાં વેચાતા વાસી ખોરાક નાશ કરાવવો, જંતુનાશક દવાનો છંટકાવ કરાવવો.
- પાણીના સેમ્પલ લેવડાવવા/ કલોરીન ટેસ્ટ કરાવવા.
- મેડીકલ ટીમ તેમજ મેડીકલ મોબાઈલ વાન દ્વારા સ્થળ પર સારવાર આપવાની વ્યવસ્થા કરવી અને જરૂર લાગે તો હાઈરીસ્ક કેસો જેવા પ્રેગનેન્સીને તાત્કાલિક સરકારી કે મ્યુ. જનરલ હોસ્પિટલમાં રીફર કરવા.

૯. ઈજનેર ખાતા દ્વારા જરૂરી નીતિ બનાવી ગેરકાયદેસર સોસાયટી અને ચાલીઓને જરૂરી રેવન્યુ ભરાવડાવવી તથા પાકું પાણીનું કનેક્શન આપવામાં આવે અને પાણીની લાઈન વોસ આઉટ તથા ગટરની લાઈનું ડીસીલ્ટ કરી પીવાના પાણી ટેન્કરથી પાણી પુરુ પાડવું અને પાણીના સેમ્પલ લેવડાવવા.

15. Water Pollution Complaints / Redressal System & Diseases Surveillance

**16. Department of Community Medicine,
Smt. NHL Municipal Medical College, Ahmedabad,
Phone:079-2657 62 75 (208)
Fax: 079-2657 92 82 Attention: Professor & Head, Community Medicine Dept.**

ACTION PLAN FOR PREVENTION OF JAUNDICE EPIDEMICS

Appropriate housing, safe water supply and proper sanitary measures for waste disposal are the great environmental challenges faced by the persons living in Ahmedabad. The zones viz. East, North and South and are densely populated and also have maximum number of slums and chawls where overall environmental sanitation is poor. Therefore, several wards in these zones witness outbreaks of water, food and vector borne diseases frequently.

The routine IDSP reports collected from UHCs, the teaching hospitals of AMC and some important private hospitals provide data of the common Communicable diseases (viz. Ac. Gastro-enteritis, Jaundice, Cholera, Fever, Typhoid, Malaria, Dengue etc.) are reviewed and appropriate action for prevention and control of these conditions are taken.

An action plan is prepared for prevention and control of Jaundice outbreak in particular.

Early warning signals for Event-based Surveillance is done by through routine UHC data and those reported by Link workers and MPWs and M.O of UHC to the health department.

Hepatitis A & Hepatitis E

An acute infection with a Hepatitis virus may result in conditions ranging from subclinical disease to self limited symptomatic disease to fulminant hepatic failure.

Case Definition:

SUSPECT: Viral Hepatitis is an acute illness which causes yellow colouring of eyes, skin and dark urine.

PRESUMPTIVE / CLINICALLY Confirmed:

- Acute onset, fever of short duration followed by jaundice, malaise, anorexia, hepatomegaly, & abdominal tenderness in the right upper quadrant.
- Increase in ALT >2.5 times and S. Bilirubin >2 mg% and
- Epidemiological link or outbreak in area of residence of a case.

LABORATORY Confirmed: Serological tests are necessary to identify type of virus.

- **Hepatitis A and Hepatitis E** (Enterically transmitted Non A Non B)
- In Public Health (PH) terminology Jaundice is synonymous with Viral Hepatitis.
- Hepatitis is an important PH problem in India and particularly in Ahmedabad.

Both are transmitted by fecal-oral route

Hepatitis A

Epidemiology

Agent: Hepatitis A virus, (enterovirus type 72)

Incubation Period: 15-45 days (30 days)

Host factors:

- Common in Children, but infections tend to be subclinical or mild
- People from all ages can be affected if susceptible with Mild or without clinical symptoms,
- Clinical severity increases with age
- Linked with Hygiene/Sanitation conditions
- Typical Sign & Symptoms clinically seen in adults
- Mortality <1%
- Control of reservoir is difficult as fecal shedding is highest during incubation period.

Environmental factors: Cases occur throughout the year.

More cases in rainy season

Poor sanitation & overcrowding favour spread of infection

Prevention & Control of transmission:

- Hand washing before eating & after toilet
- Good personal and food hygiene
- Sanitary disposal of excreta: provision of sanitary latrines in slums/ chawls,

- provision of pay and use latrines if sanitary latrines are not adequate

Immunity : Immunity to HAV (Hepatitis A Virus) may exceed 95% in adult population

Vaccine For Hepatitis A:

In India Immunity to HAV is natural immunity that is acquired in childhood. Moreover, all outbreaks are due to HEV (Hepatitis E Virus) and hence there is limitation of the use of HA.

Prevention & Control of transmission:

Normal Doses of Chlorination do not destroy Hepatitis A virus:

1 mg/liter of free Residual Chlorine can cause destruction of virus in 30 minutes at pH 8.5 or less and ensure safety against Hepatitis A. (ref: Park's Text Book of PSM by Park XIX Edition page 174)

Virus is inactivated by boiling for five minutes or UV light

During epidemics, boiled water should be advocated for drinking purpose till such time the source of contamination is removed.

Hepatitis E

(Enterically transmitted Non A Non B)

Epidemiology

Common cause of Outbreaks of Jaundice in India is HEV (Hepatitis E Virus)

Common cause of Fulminant Hepatitis in adults in India and other parts of Asia (mortality ranges from 0.5 to 4% a and in pregnant women mortality is 80%)

Agent: Hepatitis E virus, discovered in 1990

Incubation Period: 15-60 days (40 days)

Host factors: More often in young adults (15 - 40 years)

Causes complications and high fatality (Acute fulminant hepatitis)

(Case Fatality Rate high in pregnant women 20-40%)

>50% cases remain anicteric. Fever disappears when Jaundice appears.

Alter Liver tests (ALT) > 2.5 times of upper limit and Serum bilirubin >2 mg%

Environmental factors:

- No person to person transmission
- Hepatitis E virus detected in animal excreta. (Cows, Goats, Pigs, Rodents)
- Water sources polluted by animal waste.
- Single case in most of the household
- Majority (80%) cases over 15 years and above
- Males contribute to $\frac{3}{4}$ of cases
- Outbreaks during rainy seasons
- Outbreaks subside in few weeks once leakage identified and corrected.

Diagnosis : Anti - HEV antibodies in serum; no confirmatory assay is available

Treatment: No specific treatment. Only supportive measures are required

Vaccine: No vaccine or specific immunoglobulin prophylaxis is available

Prevention & Control of transmission:**Action against Hepatitis A and Hepatitis E**

- Ensure water quality monitoring on regular basis (Residual chlorine not less than 1.0 ppm in the system)
- **IEC activities - Multiple TV channels** to disseminate the health related messages on a regular basis in local vernacular
- IEC activities by Health staff (Paramedical staff) in the form of group discussions in the community
- Sanitary surveys by Health staff for sewage and solid waste management
- Inspection of drainage/ water supply by Public Health Engineering
- Scrutiny of infectious diseases under IDSP (Integrated Disease Surveillance Project) by Medical Officers of UHCs, Hospitals for Jaundice and anticipatory prevention activities.

Actions to be taken by

Public Health Engineering Department

- During investigations of outbreaks in AMC area by us (our department faculty) it was observed that in the area of outbreak, there are breaches in the old pipes of water supply and drainage pipes leading to contamination of water supply. Again in some low lying areas there polluted water collection would contaminate of water supply.
- Public Health Engineering Department should take active part in the implementation of the following measures for prevention and control of these communicable diseases.
- Piped water supply managed by Public Health Engineering Department available to different slums and chawls and also illegal water connections taken by the households.
- At several places, it was observed that due to low pressure of water, hand pumps or Electric motors are used to pump water.
- Facility of Sanitary latrines accessibility (Pay and Use Facility) should be made accessible where there are no adequate facilities in the slums
- Illegal water connection households. should be cut and should be replaced by legal water connection. Till it is implemented, safe water be provided through tankers on regular basis
- Replacement of old water pipes and old drainage pipes with new ones
- Any breach in the pipe line should be intimated to the AMC authority for timely repairs.
- Open field defecation practiced by small children by some households in slums (even though it is uncommon in the recent times) should be stopped by intensive IEC activities by the health department.

All these measures would eliminate other diseases as well, viz. Diarrhoeal diseases, Ac. Gastro-enteritis, Cholera and Typhoid

To conclude, Public Health Engineering Department's contribution will make a significant difference in prevention and control of outbreaks of water, food and vector borne diseases and promotion of the health of people of Ahmedabad.